

Karawanken Bote

Uprava Klagenfurt, Postfach 115 / Uredništvo v Klagenfurtu / Naročnina (se plača naprej) mesečno z dostavo na dom RM 1,— (vključno RM 0,20 za donosilce) / Odjavo naročbe tega lista za prihodnji mesec sprejme uprava samo pisмено in le do 25. tekočega meseca / Oglasi RM 0,06 za milimeter stolpec

Štev. 83.

Krainburg, 21. oktobra 1942.

Leto 2.

Dokazi angleške sramote

Stalilšče des Oberkommandos der Wehrmacht do angleških izjav

Berlin, 20. oktobra. K obilici izjav, ki jih je zadnje dni podal angleški ministrski predsednik, objavlja das Oberkommando der Wehrmacht, kot smo že poročali:

I. Pri izkrcevalnem poskusu Angležev dne 19. avgusta 1942 pri Dieppeu je padel v roke nemški oboroženi sili tudi angleški operacijski načrt za to, takozvano »podjetje Jubilee«.

V prilogi L, odstavek 4., številka b 2, se glasi:

Kjerkoli je možno, naj se ujetnikom zveže roke, da ne morejo uničiti svojih papirjev.«

Izjava angleške vlade z dne 10. oktobra 1942., ki jo je razširil Reuter ne zanika obstoja tega povelja, toda pravi, da je bilo »izdano brez upravičenosti.«

Ravno tako neumna kot neverjetna je razlaga, ki je ni sprejeti, da ne bi bila znana povelja podjetja, o katerem je angleška vlada sama razglasila, da se je deset mesecev pripravljalo, angleškemu vojnemu ministru in v s tem angleški vladi.

Na to uplenjeno povelje je Oberkommando der Wehrmacht dne 2. septembra 1942 sporočilo, da bodo pri Dieppeu ujeti častniki in vojaki od 3. septembra 1942, 14. ure dalje vklejani.

Lažniva angleška izjava

Z dne 2. septembra 1942 je Reuter razširil sledečo izjavo angleškega vojnega ministrstva:

»Poročilo nemške oborožene sile je ugotovilo, da so Angleži ob podjetju pri Dieppeu izdali povelja, da naj se ujetnikom zveže roke, da se onemogoči, da uničijo svoje papirje. Vršile so se preiskave, če je bilo res izdano kako tako povelje.«

S povdankom se zanika, da bi bila kateremukoli nemškemu ujetniku zvezane roke.

Vsako takšno povelje, če je bilo izdano, bo preklicano.«

V zaupanju na odkritosrčnost te izjave je Oberkommando der Wehrmacht razveljavilo ukrepe zoper angleške ujetnike še pred njihovo izvedbo.

Na izjavo angleškega vojnega ministrstva z dne 2. septembra 1942, v kateri ono s povdankom zanika, da bi bile kateremukoli nemškemu ujetniku roke zvezane, ni Oberkommando der Wehrmacht izvedlo zgrozene vklejnitve angleških ujetnikov kot povračilnega ukrepa.

Ta izjava angleškega vojnega ministrstva z dne 2. septembra 1942 je pa bila laž.

Das Oberkommando der Wehrmacht pa medtem ni dobila o mnogih zvezavah, ki so bile izvršene pred Dieppeom, samo pretresljivih fotografij krojača Starkea organizacije Todt, ki so ga našli mrtvega in še zvezanega, temveč tudi številne, v redu pred svetom vojnega sodišča napravljene zaprisežene izpovedbe vojakov in delovnih vojakov organizacije Todt, ki so bili vklejani od 10 minut do poldruge ure. Samo dve teh izpovedb naj v sledečem podamo. Obenem kažeta na kako neverjetno surov način so bili vklejani:

V izpovedbi Obergefreiterja Alberta Dörra se glasi: »Na travniku, na katerega so tudi nas peljali, je ležalo več mož OT. Vsi so bili vklejani. Ljudje, ki sem jih videl, so bili vsi vklejani na ta način, da so jim zvezali roke na hrbtu. Pred menoj je ležal mož OT.«

Temu so zvezali roke na hrbtu na ta način, da sta bila oba palca zvezana eden na

drugega. Od zvezanih rok je peljala vrv proti vratu na ta način, da je bila ta vrv položena spredaj okoli vratu, bila potegnjena zadaj čez hrbet in bila tam privezana na roke. Posledica te vklejnitve je bila, da je bila pri utrjenju rok okoli vrata vodeča vrv potegnjena navzdol in je s tem vklejenemu bil zaprt zrak.

Delavski vojak organizacije Todt Fritz Garrecht je pod prisego izpovedal: »Dne 19. avgusta 1942 sem bil nekaj časa v angleškem ujetništvu. Skupno z možema OT Andreasom Mathaessom in Jalobom Mosterjem sem prišel v angleško ujetništvo.«

Morali smo poklekniti, nakar so nam zvezali na spredaj roke na ta način, da so bili palci, sredinec in mazinec obeh rok skupaj zvezani in da je bila vrv zvezana okoli zapestja. Tako sem bil vklejen nekako eno do dve uri. Moja dva tovariša so prej oprostil. Nesla naj bi nekega ranjenca. Jaz sem moral nesti v možnji stvari, ki so nam jih odvzeli. Mošnjo so mi položili preko rok.«

Grozovitosti na Sercqu

Če angleška vlada meni, da doslej lahko pogreša potrebne dokaze za nemške trditve, morajo pač tukaj objavljena sodna zaslivanja sama na sebi zadostovati. Nemška Reichsregierung pa vseeno ugotavlja, da je tu podane in poleg tega še nadaljnje izpovedbe poskusila potom nevtralne sile, ki ščitijo interese, s ponovnim zaslivanjem prizadetih.

Angleška vlada je, kot že omenjeno, v svoji izjavi trdila, da je bila svoj čas za Dieppe izdana naredba za vklejitev ujetnikov preklicana na podlagi takrat izvedene preiskave. Ta izjava more imeti, ker je bilo podjetje pri Dieppeu že davno zaključeno, samo ta smisel, če se nanaša na bodočnost.

II. Nove skušnje pri zadnjem angleškem napadu na otok Sercqu dne 4. oktobra 1942, so pa dokazale, da predstavlja zagotovitev preklica povelj za vklejitev, o katerih se je prvotno dvomilo, ali zopet neresničnost ali pa je angleške čete vsled nediscipliniranosti ne vpoštevajo. Kajti tudi pri Sercqu so Angleži vseh pet nemških ujetnikov vklejili, kot to brezdvomno dokazujejo pred svetom vojnega sodišča napravljene zaprisežene izpovedbe obeh Pioniergefreiten Klotza in Justa,

ki sta ostala živa. Vsak od petih pionirjev je bil ponoči napaden po dveh Angležih in bil prisiljen iti z njimi, ne da bi se smel popreje obleči.

Ta zločinski primer na otoku Sercqu kot tudi naknadne ugotovitve po izkrcevalnem poskusu pri Dieppeu so s tem nedvomno dokazale, da je angleško vojno ministristvo dne 2. septembra 1942, s tem, da je »s povdankom zanikalo, da bi bile kateremukoli nemškemu ujetniku roke zvezane« in s tem da je zagotovilo, »da bo vsako takšno povelje, če bi bilo izdano, preklicano«, izdalo dve lažnivi izjavi.

Radi tega je bilo Oberkommando der Wehrmacht prisiljeno, da je s kratko navedbo tukaj obširno podanega dokaznega materiala v izjavi po radiu dne 7. oktobra 1942 sledeče naznanilo:

1. Od 8. oktobra 1942, opoldne, dalje bodo vsi pri Dieppeu ujeti angleški častniki in vojaki vklejani. Ta ukrep ostane tako dolgo veljaven, dokler angleško vojno ministristvo ne dokaže, da bo v bodoče oddajalo resnične izjave o vklejnitvi vojnih ujetnikov, ali pa da si pridobiva toriteto, da svoja povelja pri četah tudi izvede.

2. V bodoče bodo z vsemi strahovalnimi in sabotažnimi četami Angležev in njihovih pomočnikov, ki se ne ponašajo kot vojaki, ampak kot banditi, nemške čete tudi ravnale kot s takimi in kjerkoli se pojavijo, bodo v boju brezobzirno pobiti.

V primeru Sercqu je angleška vlada v svoji izjavi po radiu dne 10. oktobra 1942, sicer sama priznala vklejitev petih nemških vojakov. Nemogoči pa so vsi poskusi upravičenja pri danih dejstvih.

Kdor ima količkaj dostojnega vojaškega četa, mora priznati, da se roga ravnanje z nemškimi ujetniki pri Dieppeu in Sercqu vsakemu človečanstvu in vojaškemu pojmovanju časti in da so grobo kršene najnavadnejše vojaške pravice. Angleži so oni, ki so se hudo pregrešili proti ženevskemu dogovoru o ravnanju z vojnimi ujetniki. Na tem ne more najmanj spremeniti od angleškega ministrskega predsednika Churchilla v Spodnjem domu poskušeno opravičenje angleškega postopka s popolnoma samovoljno in izmikajočo razlago ženevskega dogovora. Ravno tako samovoljen in izmikajoč je poskus, da bi se označilo kot kršenje dogovora, da nemška oborožena sila ni brez dejanj sprejela protipravnega postopanja Angleže zoper nemške vojne ujetnike.

(Nadaljevanje na 2. strani.)

Mimogrede ...

Britanska lažnivost Angleški vladi ni dokazala samo nemška stran njene brezčastnega načina vojskovanja. Angleška kolonialna zgodovina, od začetka pa do danes, nudi številne dokaze za to, da piratstvo tudi še danes obvladuje odgovorna politična in vojaška mesta kot nekoč, ko so ogrožale angleške gusarske ladje morja. Uničevalni boj zoper Bure je ob začetku stoletja razburjal ves svet, in zločini iz svetovne vojne ne bodo nikdar pozabljeni. Sedaj je ponovno Oberkommando der Wehrmacht objavilo dokaze, ki osvetljujejo nevojaški, ker nečastni, način angleškega vojskovanja. Za vojaka nečastno ravnanje, kot so ga doživeli nemški ujetniki pri Dieppeu in pozneje pri Cercqu, je klicalo po povračilu. Potem ko se je po najdbi angleškega povelja, glasom katerega naj bi se nemški ujetniki vklejili, dokazana načrtnost tega postopka, je izjavilo Oberkommando der Wehrmacht (OKW), da se bo na vse bodoče tovrstne divjaške metode, ki predstavljajo sramotitev in omalovaževanje hrabrih vojakov takoj odgovorilo z najostrejšimi represalijami. Vsi poskusi, da bi se ravnanje z nemškimi ujetniki ali sploh zanikalo ali pa bagateliziralo, niso zmogli zmanjšati krivde angleške vlade. Nasprotno, vojnemu ministristvu se je dokzalo, da je vedoma lažno poročalo, da zabiše dejstva. Velika sramota je za silo, da zakrivi takšen postopek. Nemški vojak se bojuje za visoki ideal s pogumom in hrabrostjo, ki sta nemškemu vojaku lastni. Kakor sam izkaže spoštovanje svojemu nasprotniku, ki ga zasluži, pričakuje enakega spoštovanja tudi za sebe od drugih. Če židovska uničevalna jeza obvladuje tudi angleško vojaštvo, bo Nemčija izrabila številne možnosti, ki ji dopuščajo, da zahteva za svoje vojake dostojnega mišljenja. Če Churchill na pr. postavlja raznarodnje nemških otrok kot vojno zahtevo, imamo dovolj povoda, da še bolj zagrizeno delujemo za zmago, če bo pa, kot pri Dieppeu in Sercqu, to sramotno mišljenje spremenjeno v dejanje, morajo Angleži in odslej tudi njihovi zavezniki računati z najtrši nemškimi represalijami.

F. H.

„Odprte Irgovine“ v Stalingradu Anglija ima svojo najnovejšo senzacija: Presrečni in oduševljeni prevzemajo vsi londonski časopisi vključno angleško poročevalno službo le vse preveč primitivne pravljice moskovskega radia, da so sedaj zopet odprte različne prodajalnice v Stalingradu. Moskovski radio se »opira« pri razširjanju tega grotesknega nesmisla na zastopnika Tassa, ki je bil baje »samo 800 metrov oddaljen od prednjih postojank v Stalingradu«. Poročal je, tako trdi moskovski radio, da je položaj v Stalingradu sedaj miren in da se vrše boji sedaj v območju velikih tovarniških kompleksov v severozahodnem delu mesta in v zaporni postojanki med Donom in Volgo. »V mestu, da so različne poslovalnice zopet odprte in da je položaj razmeroma miren, ker vsak ve, kaj naj stori.« Moskovskemu radiu skoraj ne smemo zameriti, ker se njegovo poročilo nahaja na nivoju one resničnosti, na katerem se že od nekdaj gibljejo sovjetski mogotci in izhajajo radi tega iz obupnega položaja Sovjetov na vseh vojaških frontah. Toda dejstvo, da hočejo Angleži videti v resnično v prah spremenjenem mestu naenkrat feto morgano »odprtih trgovin« in »sorazmernega miru« dokazuje popolnoma izrazito angleško negotovost glede položaja na Vzhodu. Podoba je, da so v odgovornih londonskih krogih danes pripravljene priobčiti tudi najbolj neverjetna poročila, če le nekoliko bolj rožnato opisujejo položaj na Vzhodu in s tem napravljajo lastno pomoč — v obliki ustvaritve »druge fronte« manj nujno.

Napad v Kavkazu napreduje

Važna gora po strmem pristopu z naskokom zavzeta — Pridobljeno ozemlje v Stalingradu očiščeno — Napadi na Malto podnevi in ponoči

Oberkommando der Wehrmacht je dne 19. oktobra objavilo:

V zahodnem Kavkazu napad napreduje. Pehota je z naskokom zavzela nove višine in zavzela po strmem pristopu neko goro, ki je bila močno utrjena s šestimi bunkerji in je bila važna za nadaljnje vojskovanje.

V Stalingradu je bilo v zadnjih bojih pridobljeno mestno in industrijsko ozemlje očiščeno od razkropljenec. Zračno orožje je napadlo cilje v Stalingradu in okrog njega ter prevozna premikanja in železniške naprave Sovjetov vzhodno od Volge. Uničenih je bilo enajst transportnih vsakov, med njimi dva petrolejska.

V srednjem odseku so skupine bojnih in strmoglavnih letal z očitnim uspehom zopet napadle sovražna premikanja po železnici. Neko večje sovjetsko preskrbovalno tovarnišče je bilo težko zadeto po združenem zračnem napadu.

Malto so nemška in italijanska bojna letala napadala podnevi in ponoči.

Moritveno povelje angleškega majorja

Rim, 20. oktobra. Italijansko jutranje časopisje objavlja v faksimilu nov dokument angleškega majorja, ki točno predpisuje operacije svojim četam, ki so določene za izkrcanje. »10. izkrcevalno poveljstvo« se glasi dobesedno, »pošilja oddelek k napadu na protiletalsko zaklonišče. Vse prebivalce je pobiti.«

»Popolo di Roma« opozarja na to, da so med izkrcevalnim poskusom v protiletalskem zaklonišču v glavnem naravno samo ranjenci in invalidi in je skoro neprekosljljiva brutalnost, če se izda že pred napadom, torej hladno in premišljeno, povelje za umoritev vojakov, ki se ne morejo braniti.

Mednarodno pravo določa:

Na čelu ženevskega dogovora stoji kot vodilno načelo obveza, da se z vojnimi ujetniki postopa vsak čas s človečanstvom in da se spoštuje njihova vojaška čast. Če bojujoča sila — kot so Angleži v Dieppeu in Serequ proti nemškimi vojnimi ujetnikom storili — te temelje dogovora krši, se ne more sama od svoje strani sklicevati v svojo korist na ravno iste temelje in zahtevati od nasprotne strani, da ta ničesar ne spremeni na ravnanju z njenimi vojnimi ujetniki. Razlaga dogovora po gospodu Churchillu, katero, tudi če bojujoča se sila zakrivi mednarodno protipravna dejanja zoper v njenih rokah se nahajajoče vojne ujetnike, naj bi njen nasprotnik molče moral sprejeti, bi napravila absurden ves ženevski dogovor. Angleška vlada bi se na pr. po tem lahko smatrala za upravičeno, da izstrada nemške vojne ujetnike, dočim bi nemška vlada po razlagi gospoda Churchilla ostala še nadalje zavezana, da ničesar ne spremeni v oskrbi angleških vojnih ujetnikov. S tem je zadržanje Angležev pri Dieppeu in Serequ zadostno označeno.

Angleško zadržanje se uvršča dostojno v brezštevne grobe kršitve Angležev zoper najnavadnejše in najnaravnejše zapovedi človeškega spoštovanja in zoper temeljna pravila vojnega mednarodnega prava. Ne-

kaj najtežjih slučajev bo sedaj objavljeno javnosti, da se izpopolni slika metod angleškega vojskovanja.

Nek uplenjeni spis o explosives demoli-tions, technicalinstruktions — traps and mines (razstreljiva, razdiranja, tehnična navodila, pasti, mine) vsebujejo obširna, službena navodila pionirjem za uporabo razstreliv in min. Na strani 28 se nahaja sledeča opazka:

»S seboj vzeti enega ali dva vojna ujetnika pri iskalnih četah je velika aktivna postavka in lahko zelo dobro služi za odkritje skritih razstrelivnih nabojev.«

Ta naredba, da se ujetnike pošlje naprej v minska volja, je nedvomen dokaz ne samo, da se trpi, ampak naravnost zapoveduje posebno hud prekršek zoper pravo o ravnanju z vojnimi ujetniki.

V mnogih primerih se je streljalo na vojake ob nevarnosti na morju. Taki primeri so se posebno ponovno prikupili v plovbi na Kreta in sicer tako pogosto, da ta obstreljevanja ne morejo biti posamezne pomote podrejenih službenih mest, ampak da so se zgodile zoper na povelje višjih angleških poveljstev. Ta višja angleška vojaška mesta nosijo zaradi tega odgovornost za te vojne zločine.

Nepopisljive grozovitosti na Kreti

Najmanj tako nesramne in brutalne, kot so bili ti primeri na morju, so bile tudi metode Angležev v zemeljskih bojih na Kreti.

Tukaj nosijo Angleži že s tem največjo krivdo, da so pripravili že dolgo pred nemškim napadom potem v naravnost nepojmljivem številu nastopajoče nebrzdano banditsko bojevanje z naščuvanjem in dobro premišljeno organizacijo civilnega prebivalstva in pred vsem z bogato razdelitvijo najrazličnejšega orožja. Pri tem je storil glavno delo stotnik John D. S. P e n d l e b u r y, kateri je bil junija 1940 poslan kot podkonzul in kot zastopnik Intelligence Service v Haraklion. Svojega protimednarodnega delovanja si je bil Pendlebury popolnoma svest. »Tudi če je proti vojnemu pravu«, beremo v njegovih zapiskih dnevnika, ko je pri svoji oboroževalni akciji hladnokrvno ponovno omalovaževal vse pomisleke mednarodnopravnega značaja. Za vse te postopke ima nemška Reichsregierung neizpodbitne dokaze v spisih konzulata, ki so jih našli na Kreti.

Tekom samo 10 dni trajajočega boja na Kreti pa potem niso divjali samo četniki, temveč niso gledali v zvezi z njimi tudi Angleži, Avstralci in Novozelanci v komaj pregledni izmeri ponovno brezobzirno na temeljne zapovedi vojnega prava in se niso ponašali kot vojaki, ampak kot zločinci.

Posameznosti, o katerih so na razpolago vseskozi protokolarične zaprisežene izpovedbe, so deloma tako grozne in grozovite, da se jih doslej ni moglo priobčiti javnosti. Primerov bi bilo toliko, da bi izpovedbe o njih napolnile debelo tiskano knjigo.

Ti primeri iz obilice predležčega materiala naj dokažejo:

1. Da metode angleškega vojskovanja soglasno na vseh vojnih pozoriščih nasprotu-

jejo mednarodnopravnemu dogovoru in splošnim pravilom vojnega mednarodnega prava;

2. da je angleško vojno ministrstvo že dvakrat obljubilo pod pritiskom povračilnih ukrepov, ki jih je zagrozila Nemčija, razveljaviti takšna povelja, ki so protivna mednarodnemu pravu, da se pa pri tem ne straši, da podaja samo lažne izjave, da se ubranijo nemški povračilni ukrepi, v namenu, da pri prvi priliki uporabi iste barske metode pri ravnanju z nemškimi vojnimi ujetniki.

Samo to je razlog, ki je dal tokrat povelj Oberkommandu der Wehrmacht, da se že po povračilnih ukrepih. Kajti napram nemškemu narodu je obvezano, da ne štiti samo časti njegovih vojakov, temveč tudi predvsem doseže človeško ravnanje z nem-

škimi ujetniki napram nasprotniku, ki mu popolnoma manjka čuta za vsako človečansko ali celo častno ravnanje z ujetimi vojaki.

Odslej dalje bodo trpeli vsi vojni ujetniki

Z ozirom na te nemške protiukrepe je angleški radio dne 9. oktobra 1942. ob 15. uri sporočil preko radia Daventry »V Londonu preudarjajo, da bo angleška vlada vse ujetnike osiščnih sil iz istega vidika obravnavala in ne bo napravljala nobene razlike med italijanskimi in nemškimi ujetniki.«

Z ozirom na to objavo, ki jo je razširila angleška vlada potom radia, se čuti nemška vlada primorano, da smatra na vseh frontah zavezniških sovražnikov odvzete ujetnike ravno tako za enoto. Protimednarodnopravno ali nečloveško postopanje z nemškimi vojnimi ujetniki na kateremkoli vojnem prizorišču, tudi n. pr. v sovjetski Rusiji, bodo odslej dalje trpeli vsi od Nemčije zajeti ujetniki brez ozira na njih narodnost.

Eden najbolj znanih ameriških specialistov za kužne bolezni je izdal oklic, kot poroča United Press iz San Francisca, da je možnost, da bodo USA ogrožene po kugi. Nevarnost razširjenja te kuge izhaja iz zapadnih ozemelj države, kjer so ugotovili glodalce kot nosilce bakterij. Strokovnjak se boji, da bo kuga po vevericah prenešana na podgane in s tem v mesta. Doslej je sorazmerno malo ljudi zbolelo na kugi, toda v laboratorijih v San Francisca, Hamiltonu in Montani pripravljajo z ozirom na grozeče razširjenje bolezni, velike množine seruma in ga bodo imeli pripravljene.

Nekomu znanemu gangsterju, doma iz Chikaga, se je posrečilo, da je s tremi tovariši ušel iz zapora, s samokresom v roki.

Tvornica traktorjev zavzeta

Naskok na severni del tovarniškega predmestja

Oberkommando der Wehrmacht je dne 16. oktobra objavilo:

Z bojnimi delovanji jugovzhodno od Novorosijska smo zopet obkolili in uničili sovražne sile. V smeri na Tuapse so nemške čete z naskokom zavzele nove višinske položaje, ki so posebnega pomena za nadaljevanje napada.

V Stalingradu je neka divizija oklopnjakov v drznem nočnem napadu prodrla do Volge in osvojila potem skupno s

IRCAIO ČASA

Ob 20-letnici fašistične revolucije je izšel v italijanskem zakoniku velikopotezen zakon o amnestiji, katere bo deležnih okoli 42.000 oseb. Med temi jih bo okoli 22.000 do 21. oktobra izpuščenih iz zaporov, ostalim pa bodo manjše kot zapore kazni odpuščene. Amnestije niso deležni prestopki zoper državo v vojni in zoper disciplino.

Prizivno sodišče je v kazenskem postopku zoper udeležence pri bombnem napadu na veleposlanika pl. Papena razveljavilo sodbo radi formalne napake in vrnilo zadevo v postopanje prvi stopnji. Novi kazenski postopek se bo v kratkem pričel.

Iz Washingtona naznanjajo, da je pred Gvadalcarnarjem v teku težka bitka, v katero posegajo tudi japonske vojne ladje. Boji se širijo že tudi na otok sam. S tem so potrjena ponovna poročila, da so Japonci izkrkali čete na Gvadalcarnarju.

Anglija bo — očitno kot nadomestek za tako pogosto obljubljeno vojaško pomoč — svečano praznovala boljševiško 25-letnico krvave oktobrske revolucije dne 7. novembra. V Empire Hallu angleškega glavnega mesta se bo vršila glavna svečanost ob številni udeležbi oficijelnih osebnosti in vojaških oddelkov.

Iz Londona poročajo, da bo še letos pozimi veliko število blagovnih hiš v angleških vele-mestih zaprtih in da bodo ostale za dobo vojne zaprte. Njih poslopja bodo prevzela vojaške uprave, nastavljenici teh blagovnih hiš pa bodo dodeljeni ali armadi, ali pa oboroževalnim tovarnam.

Angleži so prepovedali plovbo po Nilu vsem ladjam, ki ne opravljajo vojaških prevozov.

Veletok sv. Lovrenca so sedaj, kakor objavljajo z uradne kanadske strani, tudi proglasili za nevaren pas, ker se nemške podmornice vozijo tako daleč po tej reki. Dve tovarni ladji sta bili torpedirani na njej.

skupinami pehote po trdovratnih bojih v hišah in ulicah severni del tovarniškega predmestja v veliko tvornico traktorjev Dshersinskij.

Močne zračne bojne sile so udarile na zagrizeno bojujočega se sovražnika, da ga zmečajo, v tem ko so skupine lovcev preprečile vsako nasprotno delovanje sovražnega orožja.

Na fronti ob Donu so ogrske čete preprečile vse sovražne poskuse prepeljati se čez reko.

V srednjem in severnem odseku fronte je zračno orožje napadalo sovjetske zveze v ozadju. Na murmanski fronti so ogrske čete z nasprotnim sunkom krvavo zavrle več sovražnih napadov. Sovražnik se je, zapustivši številne ujetnike, umaknil na svoje izhodne položaje.

Nemške in italijanske zračne bojne sile so podnevi in ponoči napadale letališča na Malti. Sestrelile so osem sovražnih letal, od teh dva v boju z nemškimi bojnimi letali.

Britansko zračno orožje je v pretekli noči izvršilo motilne napade na ozemlje ob Rheimu. Prebivalstvo je imelo zgube. Na več krajih so nastali požari in škoda na poslopjih. Nočni lovci in protiletalsko topništvo so sestrelili 22 sovražnih bombnikov. Vrhutega so bila podnevi uničena tri britanska letala, ki so poskušala napasti severno nemško in francosko obrežno ozemlje.

Brodolomci izpred Kapstadta

London pod vtisom potopitev

Stockholm, 20. oktobra. Ni skoro dvoma, da je največji udarec nemških podmornic najmočnejše vznemirilo zavezniške generalne štabe v Londonu in Washingtonu in da je celo na nekatere njihove strateške načrte vplival ali jih vsaj zakasnil.

Potem ko so nekaj sto preživečih iz torpediranih prevoznih ladij za čete pred južnoafriško obalo spravili na suho — kot je angleška poročevalska služba v četrtek zjutraj priznala —, ne more London več teh zelo važnih nemških uspehov tajiti. Londonski radijski napovedovalec, ki je v četrtek v angleški poročevalski službi še enkrat ponovil nemške napovedbe o potopitvi, je na to navezal samo nekoliko žalostno opazko, da se na novih bojnih pozoriščih — in kot take je ocenil južnoafriška obalna ozemlja za naše podmornice — na žalost vedno dogodi, da doseže napadalec »začetne uspehe« in da se obramba le polagoma njim prilagodi. Te izjave Londona lahko smatramo utemeljeno kot popolno priznanje.

Verlag und Druck NS-Gauverlag und Druckerel Kärnten GmbH, Klagenfurt. Verlagsleiter: Dr. Emil Heitjan. — Haupt-schriftleiter: Friedrich Horstmann. — Zurselt lat Anzeigenliste Nr. 1 gültig.

Pridobitev prostora v Kavkazu

Vdor v sovjetsko tovarno topov

Oberkommando der Wehrmacht je dne 17. oktobra objavilo:

V zahodnem Kavkazu so včeraj nemške in slovaške čete kljub silnemu sovražnemu odporu z napadom zopet znatno pridobile prostora. Bojna in rušilna letala so učinkovito posegla v boje na tleh.

Zapadno od Tereka so romunske čete vrgle sovražnika iz več gorskih položajev in pripeljale številne ujetnike.

V Stalingradu so skupine pehote in oklopnjakov v ozkem sodelovanju z letalskimi, brez odmora napadajočimi silami in s protiletalskim topništvom zračnega orožja nadaljevale zanosni napad kljub ogorčeni sovražni obrambi, so presenetljivo zavzele številna oporišča in vkopane oklopnjake ter

vdrlje v tovarno topov »Rdeča barikada«. Zaradi sunka proti severu so sovražne sile severozapadno od mesta odrezane od svojih zvez in bodo kmalu ugonobljene.

Cilj najtežjih napadov zračnega orožja so bili vrhu tega položaji baterij vzhodno od Volge. Naše skupine lovcev so podnevi popolnoma izločile sovjetsko zračno orožje in brez lastnih zgbu sestrelile 18 sovražnih letal.

V ostalem so se na vzhodni fronti vršila le bojna dejanja krajevnega pomena. Nek sovjetski pokret zbiranja na vseh železnih cestah in odseku Kalinin - Toropce-ki smo ga prepoznali že izza 14 dni, je zračno orožje zaporedoma in z velikim uspehom napadalo. Za premikanja po železnici važni kolodvori Bologoje, Ostrškov, Toropce, Selisharevo in Soblago so bili večkrat napadeni z najmočnejšim učinkom. Železniške proge same so bile često prekinjene in uničeni so bili vlaki s četami in materialom. S tem vzlic težkim vremenskim prilikam zaporedno vrstečim se napadom zračnega orožja je uspelo, ne le motiti sovjetsko zbiranje, ampak ga deloma prekrizati ali znatno zadrževati.

Bombardiranje vojaških naprav na otoški trdnjavi Malti se po skupinah nemških in italijanskih letal nadaljuje podnevi in ponoči. V zračnih bojih je sovražnik izgubil po zavezniških lovskih letalcih 15 letal. Dva nemška letala so nista vrnila.

Na južnem Angleškem so lahka bojna letala podnevi napadala vojaške pravne in zbirališča čolnov za izkrcanje na britanski južni obali. Šest čolnov za izkrcanje je bilo potopljenih, večje število pa poškodovanih. V pretekli noči so bojna letala napadla pravne in pristaniščih in dokih na severovzhodnem Angleškem.

Na morju zahodno od Bresta so nemška bojna letala podnevi sestrelila dva britanska bolnika. Vrhutega je protiletalsko topništvo zračnega orožja in vojne mornarice zbil na tla štiri britanske bombnike, ko so ponoči prileteli nad nemški zaliv in nad severno francosko obrežno ozemlje.

mestnega dela Spartakovka obkoljene boljševiske sile so bile uničene.

V srednjem in severnem odseku fronte razven uspešnega delovanja lastnih udarnih čet in obrambe krajevnih sovražnih sunkov ni bilo pomembnih bojnih dejanj. Sile bojnih letalcev so kljub neugodnemu vremenu nadaljevala z napadi na sovjetska prevozna premikanja.

Na otoku Malti so nemške in italijanske zračne bojne sile dosegle nova razdejavanja pri zračnih napadih na letalska oporišča in vojaške pravne. V silnih zračnih bojih je bilo sestreljenih 12 britanskih letal.

Podnevni napad britanskega zračnega orožja na južni del zasedenega francoskega ozemlja je povzročil zgube med francoskim prebivalstvom in majhne stvarne škode na poslopjih, predvsem v stanovanjskih četrtih napadenih krajev. En bombnik je bil sestreljen.

Lahka nemška bojna letala so včeraj v nizkem poletu bombardirala z bombami težkega kalibra v vojni važne pravne na jugovzhodnem Angleškem.

„Rdeča barikada“ zavzeta

Napredovanje pri napadu v frontnem odseku Novorosijsk-Tuapse

Oberkommando der Wehrmacht je dne 18. oktobra objavilo:

Na frontnem odseku Novorosijsk-Tuapse napreduje še naprej napad nemških in zavezniških čet proti globoko razvrženim sovražniškim položajem. Samo na odseku ene lovske divizije smo včeraj zavzeli 60 utrjenih bojnih naprav. Bombni napadi zračnega orožja so bili naperjeni proti prometu sovjetskih kolon na gorskih in obrežnih cestah. Južno od Tereka smo z lastnim nasprotnim napadom vrgli naše položaje napadajočega sovražnika ob njegovih visokih krvavih izgubah nazaj daleč preko njegovih izhodnih položajev.

V Stalingradu so napadne čete zlo-mile žilavi sovražni odpor, z naskokom zavzele vse tvornice tovarne orožja »Rdeča barikada« in po krvavi obrambi silnih sovražniških napadov vrgle sovražnika iz sosednega mestnega dela. Težki napadi močnih skupin zračnega orožja so podpirali ta boj in ob vzhodnem bregu Volge uničili številne topove. Severozahodno od

Ladijski prostor, zadnje vprašanje

Zgube konvojev odločajo

„Economist o težkočah zavezniškega vojskovanja

Stockholm, 20. oktobra. Znani londonski gospodarski časopis »Economist« se peča v svoji številki z dne 3. oktobra v glavnem članku z možnostmi zavezniške navznoterne akcije zoper Reich in njegove zavezničke. Ta članek je neizpodbitno priznanje, da po nepojemajoči podmorniški vojni povzročeno pomanjkanje tonaže onemogoča vsako učinkovito veleoperacijo naših sovražnikov. »Vojna bo dobljena s konvoji. Treba je ta stavek samo malo spremeniti, pa poda točno naše mnenje: Anglija bo zgubila vojno radi potopljenih konvojev!

V posameznostih piše »Economist« med drugim: Problem je v tem, da se vdere v Evropo in za rešitev te zadeve imamo tri načine: Velikanski načrt, da se vrže močna zavezniška oborožena sila proti zapadni fronti, dalje je program vedno močnejšega bombardiranja iz angleških letališč in slednjič so ukrepi, da se drži sedanji Vzhod, očisti severna Afrika in vrže sovražnika preko Sredozemskega morja v njegovo blokirano trdnjavo.

Za varstvo srednjega Vzhoda se je moralo uporabiti množico ljudi, ladij in oborožitve. Veliki konvoji v Sovjetsko unijo tekmujejo s konvoji za drugo fronto. Naloga je v tem, da se različne možnosti rešitve izdelajo v sporazumu in v redu in da se jih časovno tako uporabi, da bo trdnjava nacistične moči premagana, preden bodo nemške armade in letalstvo oproščene bojev na Vzhodu, da se zoperstavijo z veliko močjo. V tem procesu priprav so nastopile zakasnitve, izvirno učinkovanje in razočaranja.

Zelo velike so razdalje, po katerih je treba prevažati material, moštvo in pošiljke na namembne kraje ob treh straneh evropskega trikotnika. Državniki zaveznikov in osi so si v tem edini, da je ladijski prostor odločilno vprašanje. Letalsko varstvo za konvoje je sedaj »prvenstvenost št. 1.« Vojna bo dobljena s konvoji.

Toda problem razvoja je samo prva izmed težav zveznih narodnosti. Problem koncentracije ni nič manj važen — in težak. Cilj je, da se nudi na vsaki za napad izbrani točki maksimum udarnosti. Na ža-

lost pa je bil napadni program vedno zopet prevržen radi motenj in odvrnitvev, ki jih je mogel sovražnik izvesti, ker so osiščne sile s svojo napadno politiko prevzele iniciativo in jo tudi lahko obdržale, Norveška, Grška, Kreta, Pearl Harbour, pacifiški otoki, Singapur, Indija in Burma. Zgodovina razdeljenih moči in porazov je znana.

General Wawel sam sicer prizna, da mora biti prvi cilj premagati Hitlerja, povdarja pa tudi potrebo, da zopet Burmo zavzame, pomaga Čungkingu in zadene Japonce v srce.

Podčrtal je tudi pomen sredozemske fronte, kjer Rommelovo napredovanje proti Egiptu pomeni težko vzratno učinkovanje. Te in še številne druge težave so povzročile, da se je časovni načrt zaveznikov moralo stalno revidirati, neubranljivo pa vedno v napačni smeri, v tem, da se je pot, ki jo je bilo treba preho-

dit, podaljšala. Vprašanje je, če se more časovni načrt sedaj zopet v pravi smeri revidirati, da se skrajša vojna. »Prihodnje poletje«, tako je razglasil Mister Willkie, »je lahko prepozno«.

Sovjetsko letalstvo se izčrpa

Razmerje zgub napram nemškemu letalstvu 12 : 1

Berlin, 20. oktobra. Točnim nemškim poročilom o sovjetskih letalskih zgubah, ki jih v gotovih razdobjih podaja uradno nemška stran, postavljajo nasproti boljševiski samo fraze ali prosto izmišljena poročila o uspehih v nesmiselnih množestvenih zapostavitvah se je bojna moč njihovega letalstva z dneva v dan vedno bolj izčrpala. Dokaz za to je, da so prisiljeni boljševiski med nočnimi urami uporabiti počasni letelca letala za izobraževanje. Premoč nemškega letalstva na vseh odsekih vzhodne fronte se najboljševiski izrazi z že več mesecev obstoječim razmerjem boljševiskih zgub nekako 12:1 napram nemškim. Septembra se je to razmerje še povečalo. Na tem dejstvu ne morejo vsa nasprotna poročila in zavijanja moskovskega radia ničesar spremeniti.

Profesor dr. Pötsch je umrl

Führerjevemu učitelju zgodovine v spomin

Klagenfurt, 20. oktobra. V noči na 16. oktober je tik pred dopolnitvijo svojega 89. leta starosti umrl v svojem domovinskem kraju St. Andrä i. Lav. v Kärntnu Führerjev učitelju zgodovine, profesor dr. Leopold Pötsch.

Dr. Pötsch, ki je bil rojen 18. novembra 1853. leta v St. Andrä i. Lav., je bil od leta 1901. do 1903. ravnatelj realke v Linzu a. d. D. in je imel v prejšnjih letih kot učitelj zemljepisja in zgodovine Adolfa Hitlerja za učenca. Kot učitelj z izredno oblikovalnostjo glede učne snovi je znal izborno napraviti jo mladini mikavno. Führer sam piše v svoji knjigi »Mein Kampf« o profesorju dru. Pötschu sledeče:

Mogoče je bilo odločilno za vse moje poznejše življenje, da mi je sreča ravno v zgodovini naklonila učitelja, ki je, kakor le prav redki, znal pri pouku in pri izpitu uveljaviti vidik, da se obdrži le to, kar je bistvenega, nebitveno pa pozabi. Pri mojem takratnem profesorju dru. Pötschu na realki v Linzu je bila ta zahteva utelesena

na prav idealen način. Bil je star gospod z ravno tako dobrotljivim kot odločnim nastopom in nas je zlasti s svojo bleščečo zgo-

vornostjo ne le priklenil, ampak resnično navdušil. Še danes se s tišč ganjenostjo spominjam sivega moža, ki je s svojim vnetim opisovanjem povzročil, da smo marsikaterikrat pozabili na sedanost, nam pričaral minule čase in nam iz meglene koprene tisočletij oblikoval iz suhega zgodovinskega spomina živo resničnost. Sedeli smo potem v šoli, večkrat navdušeni do skrajnosti, včasih pa celo ganjeni do solz.

Sreča je bila tem večja, ker je ta učitelj razumel, razsvetliti preteklost iz sedanosti in iz preteklosti razložiti posledice za sedanost. Tako je tudi več ko sicer pokazal razumevanje za vse dnevne probleme, ki so nas takrat vznemirjali. Naš mali nacionalni fatizem mu je postal vzgojno sredstvo glede nas, ker je nas, če smo bili predni, hitreje, kot bi to bilo mogoče s kakšnim

drugim sredstvom, spravil v red zgolj s pozivom na naš nacionalni čut za čast.

Meni je ta učitelj napravil zgodovino za najlepši predmet.

Kot eni izmed vodečih velikonemških osebnosti mesta Linz in kot velikonemškemu zastopniku v takratnem občinskem svetu je bilo dru. Pötschu, kakor je sam pravil, samo po sebi razumljivo, da je vzgojeval in poučeval mladino v velikonemškem duhu. Zato ga je tudi navdajalo s ponosom dejstvo, da je bil Adolf Hitler med njegovimi učenci, in dragocena posest so mu bila pisma, ki jih je Führer pisal svojemu nekdanjemu učitelju.

Dasi že v visoki starosti, je profesor dr. Pötsch še do kraja svojega življenja z največjim zanimanjem in bistrostjo zasledoval politični razvoj v nacionalnosocialistični Nemčiji. Ni zamudil nobenega govora svojega bivšega učenca in tudi ni opustil obiskati Führerja, ko se je ta aprila 1941. L. mudil v Klagenfurtu. Adolf Hitler ga je prav prisrčno sprejel. Führer je svojemu staremu učitelju tudi najprisrčnejše čestital k njegovemu 88. rojstnemu dnevu v minullem letu.

Z drom Leopoldom Pötschom je umrl nemški učitelj, ki je hiteč naprej pred svojim časom, že ob koncu preteklega stoletja možato zastopal velikonemško misel, katere uresničanje je doživel kot starček.

Igralec v varietetu Bruno Nikolai v Padovi je, v tem ko je po nedolžnem sedel v zaporu, ker so ga osumili, da je ukradel nek kožuh, pri žrebanju zadel na zakladnico, na katero je naložil svoje prihranke, pol milijona lir.

14-letni deček je ustrelil svojo mater. V Lauterecken (Pfalz) se je nek 14-letni deček igral z ostro nabasano pištolo. Naenkrat se je sprožil strel, ki je zadel v bližini stoječo dečkovo mater v glavo. Žena je bila takoj mrtva.

Kaj jedo sovjetski podaniki?

Le 200 g mesa v štirih tednih za normalnega potrošnika

Stockholm, 20. oktobra. Vtem ko je po besedah agitatorjev za svetovno revolucijo Sovjetska unija v mirni dobi opravila »izredno važno delo zgradnje«, ki je v resnici merila le na oborožitev, so poročila o grozni lakoti v širših pokrajinah boljševiske države vedno znova preglašala puhlice o »humanitarnem napredku«. Tekom vojne s Sovjetsko unijo so postali vedno bolj očitni nedostatki sovjetske ureditve na sektorju prehrane. Katastrofalen položaj boljševiskega prevažanja se je še bolj poslabšal, ko je nanj učinkovalo nemško zračno orožje, ki si je poiskalo in našlo cilje daleč v ozadju sovražnika.

Zguba znatnih pokrajin proizvodnje, ki so bile najvažnejša obramba Sovjetske države, je imela potem za posledico, da se je sedaj položaj boljševiske prehrane tako poslabšal, da ga britanska poročila označujejo kot vedno katastrofalnejšega. Treba je pri tem pomisliti, da Churchillova agitacija le nerada postreže s številkami in podatki, ki pričajo o ogroženem položaju sovjetov. Tem več važnosti je zato pripisovati objavam, ki izhajajo sedaj od Exchange-biroja. Po teh se pa jasno vidi, kako nezadostni so obroki, s katerimi bi naj izhajalo sovjetsko prebivalstvo.

Po britanskih podatkih, ki temelje na poročilih iz Moskve, dobi normalni potrošnik v Sovjetski uniji za štiri tedne 200 gramov mesa, delavec z najtežjimi deli 220 gramov. V Nemčiji ima v istem razdobju normalni potrošnik 1200 gramov, delavec v najtežjih delih pa 3400 gramov na razpolago. Sirovega masla, margarine, surove masti itd. naj bi povprečni državljani Sovjetske unije prejel 200 gramov za štiri tedne. V Nemčiji, ki bi naj po volji naših sovražnikov morala umirati za lakoto, ima normalni potrošnik v štirih tednih na razpolago 825 g masti, delavec v najtežjem delu 2290 gramov napram 800 gramom masti, ki bi jih baje imel prejemati sovjetski delavec v najtežjem delu. Tudi pri sladkorju, ki bi ga, če sodimo po velikosti sovjetskih s sladkorno peso obdelanih polj, morali imeti v izobilju, se razlikuje količina, ki jo ima boljševiski na razpolago, od nemške dodelitve. 200 g naj dobi normalni potrošnik v Sovjetski uniji. Delavec v najtežjih delih boljševiskih oboroževalnih tvornic naj ima na razpolago 500 gramov za štiri tedne. V Nemčiji dobita v istem razdobju tako normalni potrošnik kot delavec v najtežjem delu 900 gramov sladkorja.

Ocenjujoč britanska poročila, moramo pomisliti, da temelje na uradnih moskovskih virih in jih je torej po vseh skušnjah smatrati za očitno boljševisko sleparstvo. Številke stoje na papirju. Kako je v resnici in koliko prejema ljudstvo dejanski od teh po tem poročilu pristojnih mu obrokov, je drugo vprašanje.

Končni boj za Stalingrad

Zadnje trdnjave padajo

Moskva divja ogorčena in obupana - Novo Stalinovo smrtno povelje

Berlin, 20. oktobra. Velikanska bitka za Stalingrad se je v svoji končni fazi spremenila v dramo, kot je v tej vojni gotovo še nismo opazili. Medtem ko so naše nepremagljive čete v zadnjih dveh dneh zavzele dve največjih trdnjav mesta, neizmerni trdnjavi Džerdžinski in Rdeča barikada, ki so jih označevali ravno tako boljševiski kot tudi plutokrati za nezavzetne, se je tako prebivalstva Moskve kot tudi vojaških in političnih mest polastilo divje razpoloženje obupa, ki ga spoznamo v orgijah sovraštva in naravnost patoloških člankih časopisja, v katerih se pozivajo branilci zadnjih utrdb, da naj se rajše puste »do zadnjega moža pobiti«, kot da se umaknejo le za ped zemlje. Stalin vidi, da se mu radi zmag Nemcev približuje njegov doslej največji poraz, saj je vendar sam povzdignil zmagovito obrambo mesta za zadevo prestiža vsega sistema in večkrat zastavil svojo besedo, da ta trdnjava ne bo nikdar padla v roke sovražnika. Sedaj je ta sovražnik že vdrl v zadnje trdnjavske naprave. Premaga vsak, tudi najobupnejši odpor v junaskem boju, katerega občudujejo celo vsi sovražniki.

V časopisu rdeče armade izhaja sedaj poziv za pozivom na branilce mesta, da morajo svoje postojanke držati za vsako ceno. To da je najlepše darilo Stalinu za prihodnjo 25-letnico boljševiske revolucije. Od komunistov zahtevajo prisego, da se zarote, da uničijo sovražnika do »zadnjega živečega človeka«. London je napram dogodkom zopet brez moči in se zadovoljuje, da potom Reuterja sporoča, da »je položaj Stalingrada sedaj bolj ogrožen kot kdaj popreje«.

Celo Angleži v Moskvi morajo priznati, da na pr. nemško letalstvo neomejeno prevladuje nad bojnimi poljem Stalingrada. Morajo priznati, da ni moglo zadržati tudi največje masiranje ljudi in bojnega materiala v tovarniških poslopjih in bližnji okolici nemške pabote, ploviljen in obkrožen

ških mož v njihovem zmagovitem naskoku. Videti morajo, da se je ob koncu tedna že nahajal večji del utrdbenega ozemlja trdno v rokah napadalcev, ki se sedaj približujejo v najhujših bojih zadnjim obrambnim napravam.

Četudi se boljševiski sedaj resnično bojujejo »do zadnjega moža«, ne bodo mogli zadržati usode, ki jo je določil Führer z besedami: »Stalingrad bo padel!«

Pomen Stalingrada

Pomembno prekladišče za črno morje

Med Stalingradom, prejšnjim Caricinom in sovjetsko Rusijo obstoji posebna zveza. Ko se je leta 1918. zdelo, da bo zmagala bela vojska, je bil Caricin odločilna točka. Zavzetje tega mesta bi bilo pomenilo začasno konec boljševiszma. Radi tega so Caricin dolge mesece z nezasišano žilavostjo branili. Imenovali so mesto »rdeči Verdun«. Rdeče bojne sile v obleganem mestu so vodili štirje možje: Stalin, Timošenko, Budjani in Vorosilov.

Toda še nek drug pomemben dogodek iz ruske zgodovine se tiče Caricina. Pred skoro tremi stoletji se je tukaj na kolenu Volge dolgo časa branil Stenka Razin, ki je vodil upor Kozakov in Kalmukov zoper Bojare. Toda bil je »ujet in leta 1671. v Moskvi usmrčen«.

Leta 1925. je Caricin dobil ime Stalingrad. Stalingrad je postal eno izmed najbolj pomembnih industrijskih mest Sovjetske unije. Ker leži mesto na velikem kolenu Volge v smeri proti Donu, so ga uporabljali tudi kot prekladišče za Črno morje. Ima eno izmed največjih in najvažnejših luk plovbe na Volgi in velike blagovne kolodvorce. Na južnem delu mesta se nahajajo velikopokopna lesna skladišča. Les splavljajo

po Volgi in ga prelagajo deloma za izvoz, deloma v notranost neizmernih, brezdrvesnih step južne Rusije.

Stalingrad je nadalje glavno tržišče ribištva na Volgi. Iz delte Volge prihajajo ribe iz Kaspiskega morja, iz mnogih rokavov južne Volge in iz malih rek, ki se stekajo v veletok, ter v Stalingradu te ribe nakladajo za izvoz, jih odvažajo v notranost, ali pa po Volgi dalje proti severu. Stalingrad je pomembno železniško križišče s programi proti Moskvi, v doneško kotlino in v Novorosijsk. Tukaj prekladajo črni premog iz doneške kotline na Volgo.

Zaradi stekanja blaga se nahaja tudi tukaj pomembna industrija. Nahajajo se tukaj velike žage, ki predelujejo les, ki ga splavljajo iz gornjega toka Volge. Petrolejske čistilnice predelujejo kameno olje, ki ga privvažajo po vodni poti iz Bakuja. Velika plavžarna daje jeklo za avtomobilsko in traktorsko industrijo. Ena izmed največjih traktorskih tovarn zalaga poljedelstvo Sovjetske unije s traktorji in drugimi poljedelskimi stroji.

Mesto bo imelo danes najbrže že pol milijona prebivalcev, ki sestojijo večinoma iz delavcev, ribičev in kmetov.

Deutschlands größte Chance

Reichsminister Dr. Goebbels sprach in einer Großkundgebung in München

München, 20. Oktober. Auf dem Platz vor der Münchner Feldherrnhalle fand eine große Kundgebung statt, die Zeugnis ablegte für die Kampfbereitschaft und Treue der Heimat. Nach einleitenden Worten des Gauleiters Paul Gießler ergriff Reichsminister Dr. Goebbels das Wort und führte u. a. folgendes aus:

Wenn ich heute zum erstenmal wieder vor der Hauptstadt der Bewegung das Wort ergreife, so nicht nur als Minister des Reiches, sondern auch als Gauleiter der Reichshauptstadt. Ich komme also nicht vom grünen Tisch, ich kenne sehr wohl die Schwierigkeiten, vor die in dieser harten und schweren Zeit ein großes Gemeinwesen gestellt ist. Ich kenne auch die Sorgen und Bedrängnisse, denen jedermann in dieser Kriegszeit unterworfen ist. Ich weiß aber auch — und das scheint mir das Wichtigere zu sein —, daß wir in diesen Jahren zwar die letzte, aber auch die größte Chance unserer nationalen Geschichte besitzen. Eine günstigere Gelegenheit dazu als die, die wir heute besitzen, werden wir nie bekommen. Dieser Krieg ist also nicht eine Sache der Preußen oder Bayern, der Sachsen oder Württemberger, sondern unsere gemeinsame deutsche Sache, die uns alle angeht! (Stürmischer Beifall.)

Wir wollen, daß durch den Krieg der Lebensstandard unseres Volkes geändert wird, daß sich das deutsche Volk endlich einmal an den Fettnapf der Welt setzen kann. Bisher kämpften wir, national gesehen, um Scheinziele, um Preußen oder Habsburger, Sozialismus oder Nationalsozialismus, um die Frage Proletariat oder Bürgertum oder darum, ob man das Abendmahl zu einfacher oder zweifacher Gestalt reichen solle. Diesmal geht es um wichtigere Dinge: um Kohle, Eisen, Öl und vor allem um Weizen, um das tägliche Brot auf dem Tisch unseres Volkes.

In diesem Sinne also müssen wir die militärischen und politischen Ereignisse dieser dramatisch bewegten Jahre betrachten. In derselben Zeit in der unsere Gegner behaupten, „es gehe mit den Deutschen nicht mehr vorwärts“, haben wir im Osten soviel Land erobert, wie Deutschland, Frankreich und England zusammen an heimatlichem Territorium besitzen. (Stürme des Beifalls antworten dem Redner.) Es hat auch im vergangenen Winter Kritiker gegeben, die sich die Einwendung unserer Gegner zu eigen machten, das Reich sei nicht mehr zu einer Offensive fähig. In diesem Sommer haben wir wiederum riesige Gebiete im Osten gewonnen. (Erneuter stürmischer Beifall.)

Wir gewinnen aber nicht nur Land, um es zu besitzen, wir erobern es, um es für uns zu organisieren. Die Erfolge der Offensiven in den vergangenen Monaten haben bewiesen, über welche Stoßkraft die deutsche Wehrmacht verfügt, und zwar führen wir unsere Offensiven nicht nach den Grundsätzen des Prestiges, sondern nach denen der staatlichen und völkischen Notwendigkeit.

Wir müssen nun dem Raum den unsere Soldaten erobert haben, eine Form geben ihn organisieren und nutzbar machen. Das dauert eine gewisse Zeit. Wenn aber die Engländer behaupten, wir verlieren den Krieg, wenn wir Zeit verlieren, so zeige diese Beweisführung ihren ganzen Unverstand. Die Zeit arbeitet nur gegen den, der keinen Raum und keine Rohstoffe besitzt. Wenn wir die Zeit nutzen, den eroberten Raum zu organisieren, so arbeitet die Zeit nicht gegen, sondern für uns.

Vor dem Unterhaus erklärte Churchill kürzlich, der Monat September sei für die britische Schifffahrt der bisher günstigste gewesen. In Wirklichkeit aber haben unsere tapferen U-Boot-Besatzungen gerade

im September mehr als eine Million Bruttoregister-tonnen versenkt. (Stürmischer, anhaltender Beifall.) Nicht viel erfolgreicher als Churchill lügen die Amerikaner. Warum aber schreit man denn in den USA Zeter und Mordio, wenn jetzt deutsche U-Boote an der Südspitze Afrikas erscheinen oder wenn japanische Seestreitkräfte im Atlantik auftauchen wenn ihre Werften in zehn Tagen einer 10.000-Tonnen-Dampfer bauen? Das Geschrei von der anderen Seite ist ein Zeichen der Lebensangst, die unsere angelsächsischen Gegner befallen hat.

Es ist kindlich zu glauben, daß England mit seinen Terrorangriffen das deutsche Kriegspotential irgendwie entscheidend treffen könnte. Die Briten wollen mit diesen Angriffen nur den Versuch machen, die Moral unserer Bevölkerung zu erschüttern. Das heißt also: auf diese Angriffe können wir nur als Volk antworten. Entweder sind wir ihnen als Volk gewachsen, dann vermögen sie uns nichts anzuhängen, oder aber wir wären ihnen als Volk nicht gewachsen, dann würden die Engländer damit ihr Ziel erreichen. Ich halte es nun, gelinde gesagt, für eine grobe Unverschämtheit, wenn die Engländer behaupten, sie selbst könnten solche Angriffe aushalten, wir aber besäßen dazu nicht die Nerven. Kein Deutscher denkt

so etwas. Unser Volk wird mit diesen Luftangriffen fertig werden.

Ich rede zur Stadt München, die eine der schönsten im deutschen Städtekränz ist. Zu einer Zeit, die in allen großen Stunden unserer nationalen Geschichte auch diese hohe und heldenmütige Gestattung bewahrt hat.

An diese Stadt wende ich mich. Ich rufe ihr ins Gedächtnis zurück, welche Aufgaben sie dem deutschen Lande gegenüber zu erfüllen hat. Rufe ihr ins Gedächtnis, daß der Führer dieser Stadt die wertvollsten und kostbarsten Jahre seines Lebens geschenkt hat und daß es deshalb nicht nur das Recht, sondern die Pflicht dieser Stadt ist mit gläubigen Augen auf den Führer zu schauen, der die Last der ganzen Verantwortung zu tragen hat. Sie wird sich zum Ehrgeiz machen, jeder anderen Stadt ein leuchtendes Beispiel zu geben. Sie soll an nationaler Opferbereitschaft, an hoher patriotischer Gesinnung, an Fähigkeit, an Stärke und Ausdauer allen anderen Städten ein Beispiel geben. Von dieser Stadt soll immer für das ganze Reich vornehmlich in den kritischen Stunden dieses Krieges der Ruf erschallen, den wir so oft Adolf Hitler entgegenriefen, wenn es hart auf hart ging: Führer befehl, wir folgen!

Berg im Westkavkasus erstürmt

Erobertes Gebiet in Stalingrad gesäubert — Malta ständig angegriffen

Aus dem Führerhauptquartier, 19. Oktober. Das Oberkommando der Wehrmacht gibt bekannt:

Im West-Kavkasus schreitet der Angriff fort. Infanterie erstürmt neue Höhen und nahm im Steilanstieg einen mit sechs Bunkern stark befestigten und für die weitere Kampfführung wichtigen Berg.

In Stalingrad wurde das in den letzten Kämpfen gewonnene Stadt- und Industriegelände von Versprengten gesäubert. Die Luftwaffe griff Ziele in und um Stalingrad sowie Transportbewegungen und Bahnanlagen der Sowjets östlich der Wolga an. Elf Transportzüge, darunter zwei Ölzüge, wurden vernichtet.

Im mittleren Abschnitt bekämpften Kampf- und Sturzkampfverbände abermals feindliche Bahnbewegungen mit sichtbarem Erfolg. Ein

großes Versorgungslager der Sowjets wurde im zusammengefaßten Luftangriff schwer getroffen.

Malta wurde durch deutsche und italienische Kampfflugzeuge bei Tag und Nacht angegriffen.

Große Amnestie in Italien

te. Rom, 20. Oktober. Anlässlich des 20. Jahrestages der faschistischen Revolution wurde durch das italienische Gesetzblatt ein großzügiges Amnestiegesetz erlassen. Es werden davon etwa 42.000 Personen betroffen. Unter diesen werden etwa 22.000 bis 21. Oktober aus den Gefängnissen freigelassen, den übrigen werden geringere als Gefängnisstrafen erlassen. Ausgeschlossen von der Amnestie sind Vergehen gegen den Staat im Kriege und gegen die Disziplin.

Ein „Metropolit“ der Sowjets

Britisches Gewissen beruhigt — Ein Partner für den Erzbischof von Canterbury

hi. Stockholm, 20. Oktober. Vielleicht war eine kleine freundschaftliche Aussprache zwischen dem frommen Stafford Cripps und dem gewiß nicht übertrieben gottesgegebenen Herrn Matsky in London der Anlaß, vielleicht genigte auch eine bescheidene englische Vorhaltung im Kreml, um jetzt mit einiger Verspätung einen das britisch-sowjetische Einvernehmen bisher leicht, aber spürbar belastenden Regelfehler zu beseitigen. Sel es wie es wolle — in London erinnert man sich sehr plötzlich daran, daß ein Land wie die Sowjetunion gegenüber so vornehmen, wenn auch mit Versprechungen nicht übermäßig genauen Verbündeten doch unbedingt mit einem „Oberhaupt der Sowjetkirche“ aufwarten müßte. So zog der Kreml irgendwoher aus der Versenkung die fragwürdige Gestalt eines angeblichen „Metropolit“ mit dem schönen russischen Namen Sergej und präsentierte ihn der Welt in frommer Dreistigkeit als den höchsten Kirchenfürsten der — wie man wohl weiß — von jeher vorbildlich frommen Sowjets, die Zehntausende ihrer Priester, Bischöfe und Mönche dereinst — auch nur aus übertriebener Demut — Gott geopfert haben.

Damit ergab sich endlich für den Erzbischof von

Canterbury die unschätzbare Gelegenheit, mit seinem noch fadenscheinigeren Gegenstück im Osten im herzlichen Ton gehaltene Botschaften auszutauschen. Dabei gab der Erzbischof seiner „ständig wachsenden Bewunderung für den Widerstand des sowjetischen Volkes“ Ausdruck während der „Metropolit“ in seiner Antwort die historische Aufgabe unterstrich, die „den Völkern der British Commonwealth und der Sowjetunion in ihrem Kampf um die Befreiung der Menschheit zukommt“.

Und all die frommen Leute in England und USA haben nach dieser ergreifenden Bekundung der gleichen Ziele nun nicht mehr den geringsten Anlaß, ihrer etwas künstlich gesüßten Verliebtheit in die Sowjetunion ein Haar zu krümmen.

Neuernennungen in der Sowjetunion

Stockholm, 20. Oktober. Der sowjetische Nachrichtendienst meldet die Ernennung des Generalobersten Wassiljewski und des Leiters der hauptpolitischen Verwaltung der Sowjetarmee Tscherbakow zu stellvertretenden Verteidigungskommissaren.

Alarm von den Salomonen

Das USA-Marineministerium bereitet schonend auf schwere Opfer vor

hk. Stockholm, 20. Oktober. Aus Washington wird bekanntgegeben, daß vor Guadalcanar eine schwere Schlacht im Gange sei, in die auch japanische Kriegsschiffe eingreifen. Die Kämpfe haben auf die Insel selbst bereits übergegriffen. Damit werden die wiederholten Meldungen über japanische Truppenlandungen auf Guadalcanar bestätigt. Diese Landungen hat ein englisches Nachrichtenbüro als die größte und gefährlichste Aktion bezeichnet, die die Japaner bisher gegen die amerikanischen Stellungen auf den Salomonen unternommen haben. Die Landungsstruppen wurden in der Flanke der amerikanischen Stellungen abgesetzt.

Die Zeitungen in Washington und London schlagen in den neuesten Meldungen über die Kämpfe auf den Salomonen einen alarmierenden Ton an. Roosevelts Marineministerium erklärt wörtlich: „Unsere Stellungen auf der Insel Guadalcanar liegen jetzt unter dem Feuer der auf der Insel gelandeten Artillerie des Feindes.“ Das USA-Marineministerium bereitet dann die Öffentlichkeit am Sonntag in einem Komunique darauf vor, daß die Kämpfe auf Guadalcanar schwere amerikanische Opfer fordern. Der englische Nachrichtendienst unterstreicht die Tatsache, daß die amerikanischen Stützpunkte nun sowohl von der See- als auch von der Landseite her bombardiert werden. Wie schwedische Meldungen besagen, haben die Amerikaner 600 Kilometer vor Guadalcanar eine neue große japanische Flottenabteilung auf dem Weg zu den

Salomoneninseln gesichtet. In einigen englischen Presseberichten sind Panzergefechte erwähnt, was bedeutet, daß nunmehr von beiden Seiten Panzerstreitkräfte gelandet worden seien.

Raufereien unter den Alliierten

hk. Lissabon, 20. Oktober. Die Feststellung des offenen Briefes der New-Yorker Zeitschrift „Life“ an die Engländer, daß USA-Volk kämpfe nicht für die Wiederherstellung des britischen Empire, zieht immer weitere Kreise. Die Schriftleitung des „Life“ bringt eine neue Erklärung, in der sie nichts von ihrem offenen Brief zurücknimmt, sondern im Gegenteil nochmals unterstreicht, daß das Fehlen klarer Kriegsziele die Kriegsanstrengungen des Volkes in den USA erheblich hemme. Diese Ziele dürften aber nicht von dem Wunsch abgeleitet werden, das britische Empire wiederherzustellen. Der Schaden, der mit der wahrheitsgemäßen Feststellung dieses Streitpunktes auftreten könnte, sei jedenfalls geringer als das Weiterbestehen der Unklarheit. Die tiefgehenden Meinungsverschiedenheiten unter den Alliierten werden im einzelnen folgendermaßen bezeichnet: 1. die Erklärung Stalins gegenüber der Associated Press; 2. die Äußerungen Wendell Willkies in Tachungking; 3. die Polemik zwischen der englischen und der USA-Presse, und 4. die Forderung der Sowjets nach einer Zweiten Front. Das Zentrum des ganzen Sturmes im Feindeslager liegt offenbar in Washington.

Die falsche Frage

Die militärische Berichterstattung von der Ostfront bringt jetzt häufig den Hinweis auf die Durchführung nur örtlich begrenzter Kampfhandlungen, dazu kommen Hinweise auf die vor allem in der Mitte und im Norden der Ostfront eingetretene Wetterverschlechterung, und zweifellos hat der Kampf an der Sowjetfront mehr und mehr den Charakter weittragender Offensivhandlungen verloren. Verdient schon diese Tatsache an sich Interesse, so haben nicht weniger die Hinweise des Führers und des Reichsmarschalls auf die Uneinnehmbarkeit der europäischen Festung und die mit der Eroberung der Ukraine und des Kaukasus-Gebietes gewonnene Steigerung des Kriegs- und Wirtschaftspotentials Europas allgemein stärkste Beachtung gefunden. Aus der Summe dieser Faktoren ist es wohl zu erklären, wenn sich in gewissen Kreisen der internationalen Öffentlichkeit in stärkerem Maße die Ansicht verbreitet, die Dreimächtegruppe habe den Übergang von der Offensive zur Defensive vollzogen, und beschränke sich jetzt darauf, das Gewonnene festungsmäßig auszubauen und zu schützen.

Diese Auffassungen halten einer Nachprüfung nicht stand. Gezielt ist auch diese deutsche Kriegführung den jahreszeitlichen Bedingungen unterworfen; aber es darf nicht übersehen werden, daß die Achsenmächte nach den Ausführungen Hermann Görings die Ukraine und das kaukasische Gebiet nicht erobert haben, um defensiv stark zu werden, sondern im Gegenteil, daß sie in diesen Gebieten den Kräftezuwachs erobern wollten und gefunden haben, der erforderlich ist, um auch angesichts einer angenommenen Kriegspotentialsteigerung der Gegenseite ein entscheidendes Übergewicht als Voraussetzung zu einer offensiven Kriegsurhebung und Kriegsentcheidung zu behalten. Es ist immer die Aufgabe jeder Strategie, unbeschadet aller Offensivpläne gleichzeitig defensiv stark zu bleiben und allen Eventualitäten gewachsen zu sein. Die Dreimächtegruppen haben mit dieser wohlausgewogenen Strategie den Status erreicht, daß sie den Krieg nicht mehr verlieren können. Darüber hinaus herrscht aber absolute Gewißheit, daß der Krieg auch gewonnen werden wird. Es wäre ein großer Irrtum, aus der Feststellung des erreichten hohen Grades an defensiver Kraft einen Verzicht offensiver Kriegsentcheidung zu folgern. Für die alliierte Seite bedeutet allerdings der gewonnene Status die Unmöglichkeit, eine offensive Erfolgchance zu gewinnen. P.

120 Iranische Nationalisten hingerichtet

rd. Ankara, 20. Oktober. Während die Regierungsstellen in Teheran den Besuch des britischen Nahostministers Casey mit unterwürfigen Bekundungen feiern, während Casey selbst dem iranischen Volk zuzureden versucht, es möge mit Geduld die Folgen dieses Krieges auf sich nehmen gehen die britischen Besatzungstruppen mit unerhörter Grausamkeit gegen jede freie Regung in dem geknechteten Volk vor. Wie ein in Ankara eingetroffener zuverlässiger Bericht aus Teheran meldet, wurden 120 iranische Nationalisten durch das britische Kriegsgericht in Schiras zum Tode verurteilt und sofort hingerichtet. Sie waren beschuldigt worden, eine antibritische revolutionäre Organisation gebildet zu haben. Zahlreiche Mitglieder der betroffenen Geheimorganisation versuchten durch den Irak zu flüchten. Um den Flüchtlingen den Grenzübertritt unmöglich zu machen haben die britischen Behörden die Iranisch-irakische Grenze geschlossen.

Die Degradierung Englands

rd. Rom, 20. Oktober. Die Verbersterung des englischen Volkes infolge der zunehmenden Prestigeinbuße Großbritanniens gegenüber den Vereinigten Staaten wird von Gayda im „Giornale d'Italia“ auf ihre Gründe hin untersucht. Die Empfindlichkeit der Engländer sei, schreibt Gayda, nur zu verständlich, da Roosevelt nun offenkundig aufgehört habe, Großbritannien als einen ebenbürtigen Partner der USA einzuschätzen. Das Problem des Oberkommandos im Pazifik, im Atlantik und anderswo habe die Rivalität zwischen London und Washington klar offenbart.

Der schwerste und am tiefsten von den Briten empfundene Schlag gegen das englische Prestige sei jedoch die Erwidern der Amerika-Besuche Churchills durch Frau Roosevelt. In London habe man Roosevelt selbst erwartet, statt dessen komme nun seine durch ihre politischen Allüren bereits in der ganzen Welt lächerlich gemachte Frau. Dies bedeute, daß Roosevelt England nun endgültig als zweitrangig ansehe, und er es zum Kriege gedrängt habe. Das ehemals reiche und stolze Großbritannien werde vom amerikanischen Präsidenten als der arme Verwandte behandelt. Man dürfe füglich voraussetzen, schließt Gayda, daß dieses Mißverhältnis zugunsten Englands rasch zunehmen werde, und zwar durch die wachsenden britischen Schwierigkeiten und hauptsächlich die zunehmende britische Verschuldung an die USA.

Wehralter in den USA herabgesetzt

rd. Stockholm, 20. Oktober. Der Militärausschuß des Repräsentantenhauses nahm einer Reutermeldung aus Washington zufolge am Donnerstag den Gesetzentwurf zur Herabsetzung des Wehrpflichtalters von 20 auf 18 Jahre an. Der Entwurf soll am Samstag dem Repräsentantenhaus vorgelegt werden. Der Entwurf ist am Samstag dem Repräsentantenhaus zur Abstimmung vorgelegt worden.

Naloge gorenjskega gospodarstva

Interesantna predavanja o različnih gospodarskih vprašanjih ob priliki šolanja v Veldešu

Za soboto in nedeljo je sklical Gauwirtschaftsberater ing. Winkler prvilo celokupno gospodarstvo Gorenjske k šolanju v Veldešu, kjer so v dvorani kazine Parkhotela znameniti strokovnjaki obravnavali v predavanjih najvažnejša vprašanja gospodarske politike Reicha.

Kreiswirtschaftsberater iz Radmannsdorfa Pg. Kraker je pozdravil kot goste Kreisleiterja dra. Hochsteinerja ter zastopnike der Zweigstelle Velde des Reichspropaganda-amtes.

Nato je otvoril Gauwirtschaftsberater celo vrsto predavanj in je podal v temeljitih izvajanjih predmet razvoja gospodarske politike, kot ga je Nemški Reich v zadnjih stoletjih doživel. Po raztrganju nevidne mreže liberalističnega gospodarskega sistema, ki jo je sprejel židovski kapitalizem okoli nemškega gospodarstva, — tako je nadaljeval ing. Winkler, — je Führer privedel gospodarsko politiko v Reichu nazaj na njene naravne temelje resnice in jasnosti. Po teh temeljih gospodarstvo ni samo sebi namen, temveč tvori edino le sredstvo za doseg političnih ciljev, za dvig blaginje naroda in za doseg dejanske svobode. Ta načela varujejo pravico do dela vsakemu rojaku, štiti jo v smislu splošnega blaga pravilno uporabljano lastnino in zahtevajo popolno prilagoditev gospodarstva od Führerja vedno znova postavljenim nalogam. S tem potrebna prilagoditvena možnost je zopet odvisna od zadržanja in hotenja Betriebsführerja in tehnične komercialne ureditve obrata, za katerega polno uspešnost je odgovoren Betriebsführer.

Vest obrata

Izpolnitev obratom v današnjem vojnem gospodarstvu postavljenih nalog tvori njegovo vest. In tudi zato je odgovoren Betriebsführer. Gauwirtschaftsberater Winkler je nato prešel na najvažnejše naloge, ki jih ima danes radi vojnega gospodarstva Betriebsführer, in ki so na kratko povedano, predvsem v zboljanju obratov za polno uspešnost v novim načelom prilagoditvenemu tvorjenju cen in plač, v danes po večini pod odgovornostjo Betriebsführerja postavljenem štedenju z materialom, delovno močjo in denarjem, v ravnanju z uslužbenstvom, pritegnitvi uspehov zmožnega naraščanja — ravno na tem polju je posebno oboroževalno gospodarstvo Gorenjske že vzorno poslovalo, tako da se bo v bližnjem času lahko

pričelo z vajeniškimi izpiti — dalje v nadaljnji izobrazbi tudi ostalega uslužbenstva in posebno v pravični razdelitvi za življenje nujno potrebnih dobrin. V tej zvezi je pozval Gauwirtschaftsberater trgovsko in obrtniško organizacijo Gorenjske, da vse podvzame, da kakršnokoli vrsto menjalnih poslov v tem ozemlju onemogoči. Nato je priznal lojalno zadržanje, ki ga je doslej dokazalo gospodarstvo Gorenjske v pobijanju komunističnega zločina in je izrazil svoje prepričanje, da se bo tudi v bodoče vse storilo, da se nastopivše močnje odpravijo, s čemur si bo brez dvoma zaslužilo hvaležnost zaposlenecv, ki potrebujejo dobrega ravnanja, pa tudi mogočnega vodstva. Predsednik Winkler je zaključil s pozivom na Betriebsführerje, da trdno stoje na tleh resničnosti in slede navodilom vodstva Reicha, nakar bo tudi Gorenjska dosegla oni gospodarski podvig, ki ga je doseglo celokupno gospodarstvo Reicha od prevzema moči po nacionalsocializmu.

Delovno pravo in delovna zaposlitve

Po teh živahno pozdravljenih izvajanjih Gauwirtschaftsberaterja je govoril Leiter des Arbeitsamtes Klagenfurt, Oberregierungsrat dr. Kohlhaase o vprašanjih delovnega prava in delovne zaposlitve. Primerjal je po Reichu ustvarjene razmere s stanjem, ki je vladalo na tem ozemlju po kapitalističnih načelih vođenega gospodarstva bivše jugoslovanske države in je na kratko orisal delovno pravna določila. Dr. Kohlhaase je prešel nato z vojnim gospodarstvom na področju delovne zaposlitve podane nujnosti in je s tem v zvezi ugotovil, da se je od zasedbe Gorenjske stanje v gospodarstvu zaposlenih že podvojilo. Nadalje je podal smernice za izvedbo sedaj tudi na tem področju veljavnih določil delovne za-

poslitve, posebno glede prihranitve delovne moči in šolanja ljudi in izobrazbe naraščanja, ženskega dela, pravične sestave plač, povečanja proizvodnje in službene dolžnosti.

Cena in plača

Kot zadnje predavanje prvega dne so sledila izvajanja Leiterja des Amtes des Preiskommissars beim Reichsstatthalter in Kärnten dr. Schmidta, ki je po primerjavi razvoja cen v Nemčiji in v sosednih državah obrazložil na odločen in vsakomur lahko razumljiv način težko področje vzajemnosti med ceno in plačo in njihovega vpliva na denarno veljavo in pojasnil nujnost stabilne politike cen in plač.

V nedeljo dopoldne je bilo šolanje nadaljevano z nadaljnimi strokovnimi predavanji. Vodja Kärntner Hypothekenanstalt dr. Zojer je govoril o finančnem in kreditnem gospodarskem razvoju v Reichu in je ugotovil, da tvori kontrola denarnejega in kapitalnega trga skupaj s kontrolo plač in cen temelj zavarovanja denarne veljave in vojnega financiranja. Nadalje je podal pregled bankarstva in posojilništva v Gau Kärnten in na gorenjskem ozemlju.

Po sledečem predavanju Pg. Kosina o finančni in davčni politiki Reicha s posebnim ozrom na naloge vojnega financiranja je govoril namestnik Hauptgeschäftsführerja der Wirtschaftskammer Kärnten Pg. dr. Jaklin o gospodarstvu Kärntna in je orisal v jedrnatih obliki temelje in razvojne možnosti posebnih proizvodnih panog Gaua z upoštevanjem gospodarskih prilik Gorenjske.

V zgoščnem končnem govoru je Gauwirtschaftsberater ing. Winkler pozval gospodarstvo Gorenjske, da zastavi vse moči, da se po danih smernicah v povečani meri vključ v vojnemu gospodarstvu in ima s tem delež na novi gradnji močnega in nezavisnega Reicha in Evrope.

Aus dem Kreise Krainburg

St. Veit an der Sawe. (Poslovilni apel.) Pred kratkim je imel Ortsgruppenleiter Lixl poslovilni apel, h kateremu so prišli Kreisleiter Kuß, vsi politische Leiter in Frauenschaftsleiterinnen der Ortsgruppe, kakor tudi zupan. Pg. Lixl je na kratko podal poročilo o svojem delovanju v Ortsgruppe in se vsem sodelavcem zahvalil za uspešno delo. Kreisleiter je sporočil, da je Pg. Lixl podeljeno vodstvo neke druge Ortsgruppe. Ko mu je izrekel zahvalo in priznanje, je postavil Hauptschulleiterja Pg. Herald Raderja za komm. Ortsgruppenleiterja.

* St. Georgen bei Krainburg. (Iz vaške kronike.) Tischlermeister Josef Zawerl iz Michelstetten, Zellenleiter KVB tukajšnje Ortsgruppe se je hudo počudoval na očesu. Sedaj se nahaja v bolnišnici Gaua v Klagenfurtu. — Nameščen je nov šolski vodja v osebi učitelja Otto Lexa. Doslej je poučeval preko enega leta na šoli v Weintal, Oberkrain. Svečano se je pričela šola. Vsi šolski otroci pod vodstvom treh učiteljskih moči in velik del prebivalstva se je pričelka udeležilo.

Laak an der Zaler. (Novi državljani.) Ko je pred kratkim zopet dobilo nad 800 mož in žena Ortsgruppe Laak začasne članske izkaznice KVB, so bile sedaj v okviru delopusta v prisotnosti Kreisleiterja Pg. Kussa izročene končno veljavne izkaznice 24 članom KVB. Kreisleiter Pg. Kuss je v svojih izvajanjih obrazložil podrobno smisel in pomen te slovesne ure, nakar je Ortsgruppenleiter Pg.

Bodner izročil izkaznice članom, ki so storili objubo, podavši roko, in novim nemškimi državljanom čestital. Nato se je Kreisleiter Kuss, poslavljajoč se od Ortsgruppenleiterja Pg. Bodnerja, ki odhaja k vojakom, njemu zahvalil za neumorno in uspešno delo pri izgraditvi Ortsgruppe Laak. Pg. Bodner se je zahvalil svojim sodelavcem. Pg. Embarger, ki ga bo za časa njegove odsotnosti zastopal, je izrazil željo, da bo nekdo mogel Ortsgruppenleiterju poročati: Pri Ortsgruppe Laak je vse v redu — močje in žene so našli pot k nam.

Postavljen je NSKK Sturm v Oberkrainu

Vodstvo je poverjeno Scharführerju Kosinu. Dne 16. oktobra se je v Krainburgu v hotelu »Pri pošti« postavil prvi NSKK-Sturm v Oberkrainu, ki ima označbo Sturm 41/M 90. V slovesno okrašen dvorano je prišlo znatno število Krainburžanov, ki hočejo služiti Führerju v organizaciji NSKK. Führer der Staffel, Sturmführer Hans Löscher, je uvodoma predaval o cilju in svrhi organizacije Nationalsozialistisches Kraftfahrerkorps in nato povelil Scharführerju Kosinu vodstvo novoustanovljenega Sturma. K ustanovitvi so prišli tudi Oberstaffelführer Ross, nadalje Kreisorganisationsleiter Zschirnt, ki je zastopal Kreisleiterja, in Ortsgruppenleiter Klösch. Scharführer Kosin je na kratko pozval moštvo, čigar izobrazba mu je poverjena, naj živo in

mestnega zidarskega mojstra življenje. Pravkar so bili s pehoto s presenetljivim napadom zavzeli trdnjavo in so prodrli naprej v notranjost.

Tu stoji velika imenitna hiša, sredi jelk in brez, na oskrbovani trati stoji bukev, in veliko lepih grmičevjev ter cvetlice je za ograjo. Hiša stoji v parku, nalikujočemu vrtu, podoba je, da ni zasedena. Nihče ne strelja iz nje.

Naskočijo jo. Morajo preko ceste. Plezajo preko ograje in gredo proti hiši s puškami, pripravljenimi za strel. Toda prekoračiti morajo še prostor pred njo, ki je tlakovana.

In sredi na tem prostoru raglja iz vseh kotov in krajev na nje.

To je bil najhujši dan za pionirje. Veliko jih je obležalo.

Mestni zidarski mojster obstane naenkrat kakor preplašen, se zagrabi za prsi, podoba je, kakor da bi še enkrat globoko zasopel, njegove velike, skoraj plašne oči krožijo okoli.

Nato klecne na kolena in se zgrudi kakor hiša, ki se zruši.

Najprej so ga morali pustiti tam, kjer je obležal in so skočili nazaj za grmovje ter obstreljevali okna.

Nato so se pripeljali protiplopnjaški topovi in so obstreljevali sobo za sobo. Razstrelili so vrata in s plamenom uničili vse, kar je bilo še živega.

Sele na to so skokoma vdrili v hišo in so zavzeli nadstropje za nadstropjem.

Hiša je postala žrtev plamenov. In v tem ko je gorela, so pionirji pod

vestno izpolnjuje naloge, ki jih je prevzelo s pristopom k NSKK. Ko je bil oficelni del apel zaključen, so navzoči močje še ostali skupaj v prijetnem tovariškem večeru.

Kreis Stein

Stein. (Ustanovitev Ortsgruppe NSDAP Weintal.) Pred kratkim je prišel Kreisleiter Pilz k ustanovitvi Ortsgruppe Weintal. Kreisleiter je v svojem govoru strankinim tovarišem in tovarišem iz Steirischer Heimatbund dal smernice za delo novo ustanovljene Ortsgruppe in nato določil Amtsleiterje. Kot začasni Ortsgruppenleiter je bil postavljen Pg. Karl Keusch.

Prvi prostor za uslužbence v Oberkrainu

Ustanovljen po uslužbenih tovarne za Idobuke »Universale«

Pred kratkim je Stellvertreter Dienststellenleiter des Reichskommissars, H-Hauptsturmführer dr. Friedl, v okviru dostojne slovesnosti izročil prostor za nameščenice tovarne za klobuke »Universale« v Domschalach svojemu namenu. Zaupnik trdi, da je pozdravil Kreisleiterja iz Steina Pilza, Kreisobmann DAF Huemerja, Landrata ter župana v Domschalach, Ortsgruppenleiterja in še veliko drugih gostov in Arbeitsamtsleiterja iz Steina. Sozialbeauftragter des Reichskommissars Pg. Nechiba je na kratko opisal nastanek tega prostora kakor sploh dela v področju »Lepota dela« v tem obratu in pri kazal, da je bodočnost delavca v Oberkrainu le v velikem občestvu skupnosti nemškega naroda in da se je boril nemški vojak tudi za njo, da se pod vodstvom prvega delavca v državi izgradi nova srečna bodočnost delavca. Nato je povzel besedo Pg. dr. Friedl, opisal v dojmivih stavkih nevarnost boljše življenja od časa poloma 1918. leta in povdaril, da se ima gorenjsko prebivalstvo zahvaliti le odločnemu dejanju Führerja in moči Reicha, da so mu bile prizanešene grozote in opustošenja vojne. V tej ureditvi usode se je izkazalo vredno po svojih storištvih in po svojem zadržanju. Končno je Kreisobmann DAF govoril o pomenu obratne skupnosti. S počastitvijo Führerja in himnami je bila zaključena dostojna slavnost. Omejiti je le še, da je ta prostor za nameščenice na Gorenjskem prvi, ki ga je v skupnem delu napravilo uslužbenstvo samo. Na koncu se je vršil prijeten tovariški večer z godbo in petjem, ki so se ga udeležili tudi gostje.

Klagenfurter je dobil Deutsches Kreuz in Gold

Začetkom oktobra je dobil Leutnant der Luftwaffe Hans Granitzer odlikovanje Deutsches Kreuz in Gold (Nemški križ v zlatu). Leutnant Granitzer je rojen 1917. leta v Gurku in je do svojega vstopa v oboroženo silo prebival v Klagenfurtu — Annabichl.

Bo svetu

Nek prebivalec Kiela je sedaj znašel novo iznajdbo, ki je ravno sedaj v vojnem času največje važnosti. Posrečilo se mu je, da je sestavil iz mlečnega prahu s postopkom emulzije z gotovimi dodatki mleko v kockah, ki se ga tako konzervira, da kocke ne postanejo viskozne, s čimur se prepreči, da bi se mleko skisalo. Če tako mlečno kocko v osminki litra vode raztopimo, dobimo sveže in okusno mleko.

Dipl. Opt-ker
E. Kronfuß

Klagenfurt.

Bahnhofstraße 15

bukvo v parku pokopali svojega starega mestnega zidarskega mojstra.

Trije strelci so ga bili zadeli, vsak izmed njih je bil smrtonosen.

Toda njegovo življenje je bilo docela izpolnjeno. Kot mož si ni mogel želeti dostojnejše in hitrejše smrti.

Njegova hiša je bila sezidana. Opremil jo je bil z živim življenjem. Njegovi otroci so ravnokar nameravali ustvariti si lastno življenje. Njegova žena bo podjetje vodila in z otroci ravno tako ravnala, kot je on to vedno hotel. Za nasledstvo je bilo preiskrbljeno na dveh straneh.

Enkrat se moramo itak vsi ločiti od življenja.

Dal Bog, da bi ga vsi docela izpolnili!

Pionirji so še nadaljevali za eno ulico naprej, potem so jih pa zadržali.

Treba je bilo preprečiti nepotrebnih zgube. Inozemce in diplomate z njihovimi rodbinami so pač še mogli pravočasno spraviti iz mesta.

Nato pa so bila prekinjena vsa nadaljnja pogajanja zaradi predaje: poveljnik je tako hotel.

In slabo je naletel. Topovi so morali govoriti zadnje in odločilno besedo.

Ta jezik so pa kmalu razumeli.

V nepreglednih vodih so korakali ujetniki trdnjave v taborišča ujetnikov.

Svareči vzgled za vse one, ki se hočejo spoprijeti z Nemci.

Ni dobro zobati češnje z narodom, ki so ga tako dolgo izropali, poniževali in tlačili!

Pustili bi ga bili pri miru in mu dali to, kar mu pristoja, ter si prizadevali, da sami ne bi manj delali in ustvarjali kot Nemci.

(Dalje prihodnjic.)

Vsem raznašalcem

KARAWANKEN BOTEI

Pazite natančno na pismo, ki vam ga jutri pošlje založništvo. Gre za pridobivanje članov za naš časopis za 1. november.

Prizadevajte si v prihodnjih dneh marljivo in pridobivajte nove naročnike; s tem si ustvarite hkrati velik enkratni postranski zaslužek!

Der Verlag

Mostovi preko vseh ovir

38 ROMAN SPISAL ULRICH SANDER

3

Napad se nadaljuje. Vile in stanovanjske hiše se rušijo in razpadajo.

Gromovito treska v hiše.

Razkropi na ulicah.

Tolče in buta proti barikadam.

Neprestano se vrstijo letala in odlagajo, kar imajo pri sebi. Strmi, vitki kupi dima se dvigajo.

V vrtovih cvetijo še zadnje cvetice, dalje in georgine, jesenske astra in rože.

Kogar doleti tukaj, ta je postlan kar med svojimi lastnimi cveticami.

Toda treba je zavzeti hišo za hišo, sobo za sobo, vrt za vrtom, kaščo za kaščo.

Kdor se noče umakniti z lepa, zleti v zrak.

V neki hiši se branijo obupanci od kleti gor do prvega nasprotja, od prvega nadstropja do drugega, iz drugega nadstropja do podstrešja, iz podstrešja do strehe.

Ko jih tam primejo, postrelijo še prvega Nemca, ki pomoli glavo čez doprni zid.

V neki drugi hiši zažge Poljakinja sama hišo in zgori z nemškimi ranjenici vred.

Pri nekem tretjem poslopu ne pomaga nič drugega kakor razstreliti ga z vsem, kar leze in gre. Iz vseh lukenj raglja.

Pehota je dospela do nekega parka. Toda ta park je obdan z žicami, in strojnico kar mrgoli v njem.

Deset minut pozneje se tudi na njem kadilje bombe letalecev.

Toda napad še ne pomaga: iz vseh bunkerjev se še oglašajo.

In letalci prilet - še enkrat.

In še v tretjič morajo priti.

Potem šele je postalo tiho v parku.

Skozi park napredujejo v prihodnjo ulico.

Težki oklopnjaki drdrajo čez tlak. Čez zarezno in muho strelja topništvo v barikade.

S streh iz višine streljajo strojnice v okna.

In vendar le polagoma napredujejo.

Nepopisen trušč odmeva od hiš, od hrupa udarcev se tresejo stene. Vsakemu borcu v ulici curlja pot z obraza in prijemlje se ga ves prah porušenega zidovja.

V besnosti zavrtnih napadov se večajo oči, in glasovi postanejo hripavi.

Uvaga! Uvaga! Uvaga! Uvaga! Uvaga! sedaj nemška radioodajna postaja: trdnjavo hočejo pozvati, naj se vda in da se rešijo vsaj rodbine inozemcev.

Ako gre tako naprej, bo vsaka hiša razvalina.

Pionirji stoje pred neko utrdbo v notranji liniji. Sredi med lepimi vilami in vrtovi.

Naskočijo jo, na mah so v okopih, vdrejo v kazemate in ujamejo okrog tri sto mož. Utrdbe je skoraj laglje zavzeti, ko hišo, ki se brani.

Preveč smo še v meščanskih navadah, da je hiša hiša in da rabi za stanovanje. Ako streljajo iz nje, je to nepričakovano.

Trdnjava je pa trdnjava: človek tam ve, da rabi za streljanje in se temu primerno ravna.

Neka taka hiša, lepa, očitno docela na novo zgrajena in moderna vila je stala

Otroci pojo in muzicirajo

Otroški koncert v Neumarktu za WHW

Mladina je vedno posebno razpoložena za petje in glasbo. Gorenjska mladina ne dela pri tem izjeme. Kdor je imel priložnost, poslušati pod vodstvom Ortschaftsaftsführerin iz Neumarkta gđ. Klauer, ki je priredila pred kratkim v Ortschaftsgruppi Neumarkt in korist WHW velik otroški koncert, se je lahko prav od srca razveseljeval na mladih glasovih in podajanjih mladih godbenikov. Dvorana strankiniga doma je bila do zadnjega kotička zasadena.

To prireditve so obiskali med drugimi Kreisleiter Pg. dr. Hochsteiner, Gaukulturhauptstellenleiter Pg. dr. Walzl, vodilni referent podružnice Veldes Reichspropagandaamta Kärnten Pg. Reisinger, Kreisorganisationsleiter Pg. Hashold, Ortsgruppenleiter Pg. dr. Puza in župan Neumarkta.

Pred začetkom koncerta so najmlajši izmed izdelavcev prisrčno pozdravili Kreisleiterja. Nato je zadonel kot uvod dvoglasni zbor »Herrlich auferstanden bist Du, Deutsches Reich« (veličastno si vstala Ti, nemška država), katerega je Maria Nosan izvrstno spremljala na glasovirju. Vrstile so se izmenoma narodne pesmi, v glavnem Kärntnerske pesmi, otroške pesmi in zbori, solisti na glasovirju, violini in harmoniki, solist na harmoniki je dal prireditvi poseben značaj. Na koncu so v troglasnem zboru peli naše nemške himne.

Glasbeni uspehi teh otrok iz Neumarkta — bili so izključno mladeniči in dekleta od 6. do 16. let, — ki so podajali program, so bili izvrstni. Opazili smo, kako so bili celo najmlajši izmed poslušalcev prevzeti od teh muzikalnih izvajanj. Dobra nemška izgovorjava, ki so jo predvajali otroci, pri podajanju pesmi, pa bodisi to pri narodnih ali otroških pesmih, je vsakega poslušalca z veseljem prevzela. Za vse navzdo je bil to užitekopoln večer. Posebno je treba priznati veliki trud Ortschaftsaftsführerin, ki si je prizadevala, da je to prireditve podala z užtkom, katerega je bil deležen vsak, ki se je udeležil tega otroškega koncerta.

Uspešne prireditve KdF v Ablingu

Abling je pozdravil prvotne umetnike. Pred kratkim se je nudila v kinodvorani slika izredne napetosti. V prostorni dvorani se je že dolgo pred začetkom predstave zbralo množico ljudi, pred vsem iz krogov delavstva, da se je vse trlo. Kreiswart KdF Pg. Schwander je otvoril večerno prireditve in naznanil velik mednarodni program, pri katerem so sodelovali prvovrstni umetniki in umetnice, za predstavo uslužbencem KIG. Pričakovanja, ki so jih vzbudile njegove besede, pa je izvrstno predstavljeno daleko prekosilo. Balet v različnih podajanjih, solopjesalci, artisti in pevci so jih nudili tako menjači se, z resnostjo in humorjem prežeti, program, da so si vsi rekli, da kaj takega še niso videli.

Po predstavi se je velik del občinstva pomešal med umetnike v hotelu Novak v prijetni zabavi, kjer je tenorist Ezio Badit zapel še nekaj pesmi. Ortsgruppenleiter dr. Klein se je zahvalil umetnikom za njih prvovrstno podajanje. Kreiswart Schwander se je pred vsem zahvalil generalnemu ravnatelju dipl. Ing. Notu, ki je priredil iz prijaznosti tako užitekopolno družabno prireditve. Uspešna prireditve je pokazala, da je prebivalstvo Ablinga v vseh svojih slojih že dobilo duhovno zvezo

Priznanje kmetijstvu Kärntna

Staatssekretär Backe je obiskal Oberkrain

Že ob svečanem prazniku žetvene zahvale je dobilo kmečko ljudstvo najlepše priznanje za svoje delo. Führerjeve besede, polne priznanja, kot tudi Reichsmarschalla in visoka počastitev najboljših kmečkih ljudi je izvalilo svečano razpoloženje in voljo do dela, ki še prekaša dosedanje veselje do dela. Eno dejstvo je stopilo jasno v ospredje: pot, kateri gre kmetijstvo, sta priznali vodstvo in narod za pravo. Težko nalogo, skrbeti za prehrano, je rešilo delo kmečkega ljudstva z vodstvom Reichsnährstanda. Če je bil dan žetvene hvaležnosti praznik za ves Reich, je bil osvobodilni dan Kärntna, posebno za kmetijstvo tega mejnega Gaus, zgodovinskega pomena, ki je bil označen že s prisotnostjo z vodstvom poslov Reichsbauernführerja, Reichsministra für Ernährung und Landwirtschaft in Reichsamta für Agrarpolitik poverjenega Staatssekretärja Backea, ministra Rusta in ostalih izdelavcev Führerja. Gauleiter dr. Rainer, ki se je že doalej pokazal pri vsaki priliki prijatelja in poznavalca kmečkega ljudstva, je bil tudi tokrat, v kljub mnogostranskemu zaposlenju zmeraj zraven, če je bilo zbrano kmečko ljudstvo ali vodstvo Landesbauernschafte.

Skupna vožnja v Oberkrain, katere so se udeležili Staatssekretär Backe, Gauleiter dr. Rainer, Landesbauernführer Huber, doktor Vogt iz Reichsministeriuma für Ernährung und Landwirtschaft, Hauptstabsleiter doktor Santner, kot tudi nadaljnji izdelavci Landesbauernführerja, je prinesla v različnih razgovorih za poljedeljstvo Kärntna dragocene zaključke; nadaljnje delo bodo ti določali.

O kmečkem ljudstvu Kärntna je rekel Backe: »Zadržanje, ki ga imajo ti kmetje, je ono kot ga imajo naši vojaki. Kmetje in vojaki, oboji združeni — tako obsejno ljudstvo potrebujemo za velike probleme, ki jih bo treba rešiti na Vzhodu in v domovini. »Kako čudovito je, da je rekel dalje, »iti na novo posevstvo, da ga na novo obdelamo. Ne bo pa možno naseljevati na Vzhodu, če ne bodo stara kmečka ozemlja Reicha dvignjena na potrebno višino. V poljedeljstvu ne bomo imeli nikdar lahkega stališča, toda bomo se pa vedno lahko s častjo ponasali, ki bo ustanovljen novi Reich, najvažnejša država sredi Evr. spo.

s stranko in njejnimi ustanovami. To ni zaslug samo samotnega dela Ortsgruppe in priljubljenosti KdF-Warta T. r. m. o. t. a, ampak ima svoj razlog tudi v harmoničnem sodelovanju zaposlenih moči v različnih uradih z mestnim prebivalstvom.

Zbor starih vojakov v Ablingu

Dne 17. in 18. oktobra se je vršil v Ablingu okrožni zbor bivših bojevnikov, katerega so se poleg zastopnikov stranke, oborožene sile in države udeležili Gaukriegerführer General Hornung, Gauverbindungsführer H-Standardenführer Major Maier-Kalbitsch in drugi častni gostje. O poteku te prireditve bomo obširno poročali v prihodnji številki.

Ure veselja v Veldesu

NSV skrbi za ranjence

Na povabilo posebnega referata »Soldatenbetreuung« NSV Kreisamtsleitung Krainburg so preživeli ranjeni vojaki iz stotinj, sestojčih iz ozdravljenih, lepe ure v Veldesu. Ta kraj, nekoč zbirališče mednarodne publike, je vzel pod streho ranjene tovariša iz vojne na Vzhodu, in polni veselega pričakovanja so se peljali na ta izredno lep kočček zemlje. Na kolodvoru jih je pričakovala godba oborožene sile in z godbo so korakali v lepem jesenskem dnevu v Veldes, kjer je ranjence pričakoval v Parkhotelu že pripravljen dober zajtrk. Krožna vožnja po jezeru je pokazala vsem lepoto te dežele in kmalu je zavladalo veselo razpoloženje, ki se je sprostito v veliki bitki na jezeru. Opoldne so se zbrali ranjenci zopet v Parkhotelu, kjer so izvrstno kosili ob zvokih godbe. Zaključno so bili vsi deležni poleg telesnih dobrot tudi še umetnosti. Umetniki iz Grenzlandtheatra in Klagenfurtu so podali svoje najboljše, da pripravijo vojakom prav lepo zabavo; posebni stari mojster humorja Theo Knapp je bil ponovnokrat sprejet z burnim

Športni kotichek

Leoben premaga Abling 8:6

z veliko bokarsko prireditvijo

Abling, 20. oktobra. V novi borninici v Ablingu se je pred 900 obiskovalci vršila tekma v boksanju med Leobnom in Ablingom. Najlepši boj je bil v velterski teži med Hauptfeldwebelom Ratzkyem (Leoben) in Volschitzom iz Ablinga. Leobenčan, ki je bil v najboljši kondiciji, je spraval Volschitza v veliko zadrego, tako da je ta le težko prišel preko krogov. V bantamteži se je izkazal mladi baksar Wegel (Abling), iz je odpravil nadmočno Roniaka II (Leoben). Zelo malo je pokazal Aschmann proti Dithmeirju (Leoben), spraval je pa dve točki za Abling. V boju med Baloghom (Abling) in Struklom (Marburg) je Ablinger diktiral boj.

Izidi so bili: Schuschnig in Volschitz II sta se borila neodločeno; Täubel (Leoben) je premagal Kobala (Abling) Wergel je nadmočno premagal Roniaka II (Leoben);

pritrjevanjem in so se mu zahvaljevali za njegove dobro zamišljene burke. Toda kmalu je prišla ura ločitve. Potem ko so se okrepčali za pot na kolodvor, so se enkrat pogledali na jezero, nakar so zapustili ranjeni vojaki Veldes polni hvaležnosti za izvrstno oskrbo, ki jim je omogočila, da so videli toliko lepega.

Obergörriach žaluje za Martinom Toneitzem

Zopet je boljševiska krvoželjnost zahtevala žrtev. V torek, dne 14. oktobra se je vršil na pokopališču v Obergörriach pogreb umorjenega Blockleiterja KVB, Martina Toneitza. Vse prebivalstvo iz okolice je prišlo, da spremlja svojega tovariša na zadnji poti. Neštevilni venci in cvetje so bili dokaz splošnega sožalja. Žalne svečanosti se je udeležil Kreisleiter Pg. Dr. Hochsteiner, referent-vodja Zweigstelle Veldes Reichspropagandaamta, Kärnten, Pg. Reisinger in Kreisorganisationsleiter Pg. Hashold kakor tudi oddelek žandarmerije.

Kreisleiter Dr. Hochsteiner je podčrtal pri odprtem grobu v iskrenih besedah zasluge umrlega, ki ni bil samo kot Blockleiter KVB marljiv in neumorno delaven, temveč je preko tega smatral za svojo dolžnost aktivno udeležbo pri Selbstschutzu in da bi tako tudi postopal zoper one, ki povzročajo nemir v deželi. Toneitz je bil udeleženec svetovne vojne in se kot tak tudi sedaj ni obotavljal, ko je veljalo pomagati zasigurati svoji lepi domovini mir in red. Martin Toneitz, tako je med drugim rekel Kreisleiter, naj velja kot prvoboritelj za obnovo Gorenjske. Njegove oporoke se bodo za njim držali stotine tovarišev in živeli v istem duhu.

Neumarkt. (Razdelitev članskih izkaznic KVB.) V sejni dvorani mestnega urada je dne 13. oktobra Kreisleiter dr. Hochsteiner v 45 nemškim rojakom izročil končno-veljavne članske izkaznice. Kreisleiter je po kratkem pozdravu od strani Ortsgruppenleiterja dra. Puza govoril o pomenu tega dneva.

Pristov je zgubil v slabem boju zoper Gutschea (Leoben); Ratzky (Leoben) je premagal Volschitza (Abling) po točkah; Rasinger (Abling) je premagal Roniaka I (Leoben) v tretjem krogu K. o.; Strukl je zmagal v prvem krogu nad Preslom (Abling) radi prekinitve; Aschmann je premagal Dietmeirja (Leoben) po točkah.

Nogometaši Ablinga so zmagali

Športna skupnost je premagala v zanimivi igri športni klub Salzburg 6 : 0. Napad Ablinga je streljal iz vseh položajev, čeprav je druga polovica igre popolnoma pripadala gostom. Gole so zabil Grirasch (1), Robret (3), Janeschitz (2).

Gorenjci na tekmi ob priliki glasovalne obletnice v Kärntnu

V nedeljo se je vršila kolesarska tekma, ki sta jo priredila in izvršila Kärntner Radfahrverein in Gauwachwart für Radsport im Sportgau Kärnten, za spomin na ljudsko glasovanje 1920. na tradicionalni progji Klagenfurt — Villach — Fürnitz — Feistritz i. R. — Ferlach — Abtei — Miklautzhof — Völkermarkt — Klagenfurt. Wien je bilo imenovalo šest najboljših cestnih vozačev, njim na čelu »gorskega kralja« Karla Kühna. Mesto Marburg je tudi imenovalo šest zelo močnih vozačev, Oberkrain štiri. Od Wiena imenovani so pa le deloma prišli. Pri startu se je moglo odpeljati le devet glavnih vozačev (4 Wienerji, 2 Lienzerja, 2 Marburgerja in 1 Ablinger) na progo, ki je dolga 165 km. Tri minute pozneje so startali Hitlerjungen des Bannes Klagenfurt, ki so morali prevoziti za 95 km skrajšano progo (od Kirschenteuer čez Hollenburg v Klagenfurt). To progo je prevzela tudi kolesarica Maria Bren iz Krainburga. V razredu HJ so že na progji do Villacha večinoma zaradi defektov pri kolesih morali izstopiti trije kolesarji, ta-

ko da je Ernst Binder od Banna Klagenfurt mogel neizpodbitno v dobrem času doseči cilj. Maria Bren, ki je v Rosentalu nesrečno padla in se precej močno poškodovala, je vendar dovršila težavno progo v času, ki je za deklo gotovo odlično.

Uspeh druge darilne nedelje 259.000 RM

Nad 110.000 RM več ko v prejšnjem letu. Druga darilna nedelja dne 10. in 11. oktobra je imela v Gau Kärnten lep začasn uspeh 259.115 RM. Napram prejšnjemu letu pomeni to povišanje za RM 110.715.99.

V naslednjem se pričakuje izidi v posameznih Kreisih primerno njihovemu redu:

St. Veit	34.500.—	61,86
Klagenfurt	62.000.—	55,70
Villach	42.500.—	53,99
Spittal	26.500.—	48,08
Hermagor	7.200.56	38,90
Wolfsberg	18.018.—	36,31
Lienz	10.868.30	34,11
Völkermarkt	16.304.14	32,83
Radmannsdorf	14.000.—	28,42
Krainburg	16.524.—	21,85
Stein	10.700.—	17,59
	259.115.—	40,72

Kvota na gospodinjstvo znaša po tem predhodnem izidu v Gau Kärntnu Rpf. 167.41.

Domači Gau Kärnten

Nezadostno zavarovanje hudobnega bika

Povzročilo je smrt človeka. Začetkom avgusta tega leta so na ozemlju Sausalpe našli mrtvega drvarja Franca Binterja, ki je imel težke poškodbe. Orožništvo je poizvedelo, da je prizadelo drvarja smrtonosne poškodbe hudoben bik posestnika Johanna H. v Oberwieslingbergu, ko je šel preko planinskega pašnika. Lastnika bika je orožništvo že prej enkrat opominjalo, naj dobro zavaruje hudobno žival, toda on se za to opomin ni zanimal. Te dni ga je Landgericht Klagenfurt obsodilo radi pregreška zoper varnost življenja na tri mesece zopora. Izvršitev kazni je bila za dve leti preizkusne dobe odložena.

Ali mora dojenček potovati?

Mnogo govori proti, le malo za

Vsaka mati ve, da mir in domači red najboljša prijata dojenčku. Ne pusti rada tujih ljudi k posteljici ali vozičku svojega otroka, ker pozna nevarnost nalezljivosti bolezni. Že lahen nahod lahko nežnemu bitju škoduje. Skrbil zato, da je njen otrok že od početka mnogo na svežem zraku, pazila pa bo na to, da ne bo na prepihu. Zdi se pa, da vsi ti pomisleki zginejo, če popade mater koprnenje po potovanju. Glasno, vihravo življenje na kolodvorih je za otroka nekaj nenačnega, vlak se prenapolni, oddelek za mater in otroke je sicer na razpolago, zaseden pa popolnoma mlade žene. V vozu je slab, izrabilen zrak, odpirajo se okna, močno vleče. Na ure dolgo tresenje in suvanje vlaka je naporno, nevarnost nalezljivosti med tolikimi tujimi ljudmi je prav blizu. Nепrijavljeno je previjanje v ozkem oddeku. Kje naj segrejem steklenico, ker ni na razpolago več jedilnega voza.

Vse te težkoče in neprijetnosti naj vsaka mati temeljito premisli, predno se odloči, da vzame dojenčka s seboj na potovanje. Res je in razumljivo je, da bi rada prinesla pokazat malčka svojemu očetu, ki leži nekje v bolnišnici in ki otroka sploh morda še videl ni. Toda ali nima veliko več od svojega otroka, če ga vidi doma, ko je na bolezenskem dopustu v običajni okolici. Mnogokrat so tudi stari starši oni, ki mislijo, da vnuček ne more uspevati, če ga nimajo že takoj v prvih tednih v svojih rokah. Ponos starega očeta in stare matere sta razumljiva, toda sedaj gre za dobro najdražjega, kar imamo: za naš najmlajši naraščaj!

Če je pa neobhodno potrebno, da mora mati svojega malčka vzeti s seboj na potovanje, mora premisliti vse težkoče in ukreniti vse potrebno za dolgo vožnjo in novo bivanje. V večini primerov ne bo treba vzeti s seboj vozička, ki le trpi vsled nalaganja in izlaganja. Mati naj vsekar premisli, če bi morda le v času svojega bivanja na drugem mestu lahko pogrešala otroški voziček. Zelo mnogokrat pelje potovanje iz mesta na deželo, kjer ni potreba voziti otroka na sprehod. V posteljici ali v j. e. b. a. s. u. postavimo v vrt ali na verand. Morebiti si lahko še izposodimo voziček in če ni ravno otroški voziček, opravi svoje delo tudi mal leščvicni voziček, ki ga imajo skoraj povsod na deželi.

Male gospodarske novice

Za Nemčijo določene izvozne količine bolgarskih zdravlilnih in čajnih zelišč so bile letos ponovno zvišane. Znašale bodo 75.000 dvojnih stotov v vrednosti 8 milijonov RM.

Ameriški odbor za vojno proizvodnjo je objavil ustavitve okoli 300 največjih ameriških zlatih polj.

V nekem new-yorskem uradu za racionaliziranje je bilo ukradenih preko 5000 zvezkov nakaznic za bencin (okoli 40 milijonov litrov bencina).

V Italiji je bila izvedena poenostavitve moskih oblačil. V celem je bilo ustvarjenih 12 tipov, katerih cene se gibljejo med 400 in 600 lirami.

Pri na reki Kreisch (Körös) ležečem mestu Bekes-Szent-Andras je bila postavljena v obrat po velikosti druga največja za jaza na Ogrskem.

Na povabilo Reichspostministra dr. Ing. e. h. Ohnesorge zboruje v Wenu od 26. do 28. X. evropski poštni kongres, katerega so udeležujejo evropski strokovnjaki kot zastopniki svojih pošt in telefonskih uprav. Od 1. oktobra 1941. so v posameznih pogodbah že uvedena bistvena znižanja pristojbin in poenostavitve v poštne in telegrafskem prometu, pred-

vsem med Nemčijo in celo vrsto sopogodbencev. Kongres si je postavil sedaj nalogo, da te precejšnje porenitve in zboljšanja razširi splošno v prid vseh udeležencev v Evropi in ustvari organizacijo za sodelovanje evropskih in poštne uprav.

Reichskommissar für die Preisbildung je pooblaštil trgovstvo, da dobavi blago v polnih posodah in steklenicah samo pod pogojem, da se enako število posod in praznih steklenic vrne. Pri tem pa se je treba izogibati vsem trdotam. Posebno naj se dobavi potrošnikom iz vrst poškodovanih po bombnih napadih, odpuščenih iz vojaške službe ali na novo vplikanih, pri katerih se ne more domnevati praznih steklenic ter se jim naj po možnosti dobave izvrši.

V jugovzhodnem delu Anatolije že nekaj let pridelujejo v poskusne svrhe ameriški tobak vrste Virginia. Poskusi so nad vsa pričakovanja uspeli ter je letos s to vrsto tobaka obdelano že 100 hektarjev zemlje.

Trgovska zbornica v Zagrebu je izdala adresno knjigo uvoznih in izvoznih tvrdk na Hrvatskem in hrvatskem, nemškem in italijanskem.

Gauleiter dr. Rainer, Staatssekretär Backe in dr. Vogt iz Reichsministeriuma für Ernährung und Landwirtschaft ob jezeru v Veldesu.

Bild: Jordan, Klischee: NS-Gauverlag.

nost kmetov Kärntna, pozna pa tudi njihove skrbi. Z Gauleiterjem dr. Rainerjem, kot neposrednim zaščitnikom našega kmetijstva, gre sedaj lahko brez vsah skrbi za bodočnost na delo za izpolnitev svojih dolžnosti v proizvajalnih biki.

Dr. F. J. Lukas

Ausschneiden! Aufbewahren!

Deutsch methodisch und praktisch

117. STUNDE

Wichtige Wörter in gebräuchlichen Satzverbindungen

1. Der Chef war über die Anmaßung des jungen Angestellten sehr entrüstet.
2. Wer keinen Vergnügen entsagen kann, wird auch kein Vergnügen richtig zu schätzen wissen.
3. Der Schuldige mußte dem Verunglückten eine hohe Entschädigung zahlen.
4. Sie müssen sich jetzt entscheiden, ob Sie mit oder gegen uns arbeiten wollen. Ich habe mich bereits entschieden.
5. Er hat mir ganz entschieden erklärt, daß ihm die Angelegenheit nicht betrifft.
6. Eines Nachts ist der Schwerkranke ruhig und sanft entschlafen.
7. Karl ist entschlossen und mutig.
8. Fritz war über die Folgen seines Scherzes entsetzt.
9. Zwischen den beiden Brüdern entspann sich ein Streit.
10. Die übersandten Waren entsprechen leider nicht dem Muster.
11. Infolge unvorsichtigen Hantierens mit Licht entstand ein Brand.
12. Infolge eines Rohrbruches entströmte Gas.
13. Enttäuschungen sind oft sehr schwer zu ertragen.
14. Durch Cholera und Pest wurden im Mittelalter ganze Länder entvölkert.
15. Der Arbeitsdienst hat schon viele Moore entwässert und in fruchtbares Ackerland verwandelt.
16. Die aus der Gefangenschaft entwickelten Soldaten wurden an der Grenze wieder eingefangen.
17. Während er auf einer Bank im Park eingeschlafen war, entwendete ihm ein Dieb seine Uhr.
18. Der Architekt entwirft einen Plan für ein neues Amtsgebäude.
19. Die Briefmarken werden durch Abstempeln entwertet.
20. Dieses Mädchen hat sich in den letzten Jahren sehr zu ihrem Vorteil entwickelt.
21. Während des Kampfes gelang es ihm, das Messer zu entwenden.
22. Der Sturm hatte im Walde viele Bäume entwurzelt und großen Schaden angerichtet.

23. Wenn man einer Pflanze das Wasser entzieht, stirbt sie ab.
24. Dieses Rezept ist so undeutlich geschrieben, daß ich es nicht entziffern kann.
25. Der Arzt stellte eine Entzündung der rechten Niere fest.
26. Infolge der riesigen Hitze sprang das Glas plötzlich entzwei.
27. Er hoffte immer auf seinen Erbonkel aus Amerika — leider umsonst.
28. Ein Mensch, der kein Erbarmen mit Tieren hat, ist ein schlechter Mensch.
29. Dieser Schuft hat sich wieder erbärmlich benommen.
30. Was haben Sie von Ihrer Schwiegermutter geerbt? — Einen Bart.

Wörter

abstempeln — pečatiti, žigosati
 absterben — umreti, pomreti
 Amtsgebäude (s) — uradno poslopje
 Anmaßung (w) — predrznost, prevzetnost
 Arbeitsdienst (m) — delovna služba
 Architekt (m) — arhitekt, graditelj, stavnik
 Bruch (m) — razpoka
 entrüstet sein — ogorčen biti
 entschlagen (einer Sache) — odreči se čemu
 Entschädigung (w) — odškodnina
 entscheiden (sich), ich entschied mich, ich habe mich entschieden — odločiti se
 entschlafen — zaspati, umreti
 entschlossen — odločen
 entsetzt sein — osupel biti, zgroziti se (nad čim)
 entsprechen — odgovarjati
 entstehen — postati, nastati
 entströmen — teči iz
 Enttäuschung (w) — razočaranje, spoznanje
 entvölkern — razljuditi, entvölkert — brezljuden
 entweichen, ich entwich, ich bin entwichen — pobegniti
 entwenden — ukrasti, izmakniti
 entwerfen (Plan) — zasnovati, načrtati
 entwerten — razvrednotiti
 entwickeln (sich) — razviti se
 entwenden — izviti, iztrgati
 entwurzeln — izkoreniniti
 entziehen — odvzeti, odtegniti
 entziffern — razrešiti
 Entzündung (w) — vnetje, vnetica
 entzweispringen — razleteti se
 Erbonkel (m) — stric-zapustnik, stric iz Amerike
 erbärmlich — reven, grd
 erben — dedovati
 feststellen (konstatieren) — določiti, ugotoviti
 hantieren — opravljati, delati kaj
 Mittelalter (s) — srednji vek
 Moor (s) — barje, močvirje
 Niere (w) — obist, ledvica
 Pest (w) — kuga

Male gospodarske novice

(Nadaljevanje s 6. strani.)

janskem jeziku s seznamom vseh bank in zavarovalnic, državnih gospodarskih uradov, zbornic, poklicnih zadrug in diplomatično konzularnih zastopstev v tu- in inozemstvu.

Poverjenik za štiriletko je določil, da izda Reichsforstmeister za povečanje proizvodnje lesa v sporazumu z udeleženi vrhovni državni oblasti pravne in upravne predpise o nasaditvi, oskrbi, uporabi in prodaji topolov in ostalih lesnih vrst za uporabo na ozemljih izven gozda.

Nagrada za zboljševalne predloge tudi inozemskim delavcem. Generalbeyollmächtigter für den Arbeitseinsatz je z nekim odlokom z dne 11. septembra 1942 ustanovil, da se lahko podeli nagrada za zboljševalne predloge tudi inozemskim civilnim delavcem.

Bolgarija se preživlja sama. V Bolgariji je za letos predvidena obdelovalna ploskev za pšenico z 1,925.000 ha, za rž s 355.000 ha in za ozimino s 75.000 ha. Skupno bo posejanih 2,355.000 ha z ozimnim žitom. Pri normalnem razvoju se lahko pričakuje pri taki obdelavi do 3 milijonov ton žita. Ta količina bo zadostna, da se zagotovi prehrana bolgarskega prebivalstva.

Delovski čevlji še nadalje brez nakaznic. Z veljavnostjo od 15. septembra je določeno, da sledeče vrste čevljev niso podvržene nakaznicam: kolkje, čevlji popolnoma iz lesa, tudi taki z usnjenimi zaponkami. Ravno tako niso podvrženi nakaznicam čevlji za male otroke do vključno velikosti 22, za katerih zgornji del ni uporabljen usnje in za njihove podplate niti kavčuk niti usnje. Tudi za uporabljene čevlje ni treba nakaznic, v kolikor jih ne prodajajo obrtniki — krošnjari.

Razporeditev glede razdelitve stanovanjskih prostorov. Z naredbo Reichsmarschalla je Reichsarbeitsminister pooblaščen, da izda določila o razporeditvi glede razdelitve stanovanjskih prostorov, posebno o najemu stanovanj, ki bodo prosta. Naredba stopi s 1. novembrom v veljavo in velja do jeseni 1943.

V okviru akcije za povečanje uspehov je Deutsche Arbeitsfront izvršila ukrepe glede šolanja, za katere oddajo izbrani obratniki določene osebe. Generalni poverjenik za delovno službo opozarja, da raz vidika zadržavanja dviganja med ni nobenega pomisleka, če obrat dovolj k šolskim tečajem vpoklicanim potrebno odsotnost, izplačujoč jim mezdo še nadalje na tak način, da jim zaračuna odsotnost na tarifni ali obratni dopust, in prevzame tudi morebitne stroške potovanja.

Sesta izvršilna odredba k naredbi o omejitvi menjave delovnega mesta, ki jo je izdal poverjenik za delovno službo, določa, da je od 6. oktobra 1942. naprej ukinitve delovnega in učnega razmerja v zasebnih obratih določeni, za vojno posebno važnih gospodarskih panog tudi takrat dopustna le s pristankom delovnega urada, če je bila razrešitev povzročena z odpovedjo ali poravnavo v sporazumu obeh strank delovnega razmerja. Ta ureditve velja za rudarstvo, pridobivanje železa in jekla, izdelovanje blaga iz železa, jekla in kovine, strojništvo, jeklarstvo in letalstvo, elektrotehniko, optiko in fino mehaniko, kemično industrijo, poročevalsko in prometno službo. (Po porazdelitvi v sistematičnem seznamu glede naštevanja delovnih mest, ki ga je leta 1939. leta izdal statistični državni urad.)

Opodpravnina lastnikom zadolžnic bivše jugoslovanske države

Klagenfurt, 20. oktobra. Ukazni in uradni list šefa civilne uprave z dne 7. oktobra 1942. l. objavlja razglas Reichsministra der Finanzen z dne 8. septembra 1942. l., po katerem Reich daje odpravnino lastnikom zadolžnic bivše jugoslovanske države. Vrednostni papirji, za katere gre, so navedeni v prilogi tega razglasa. Rok za prijavo za menjave je potekel s 15. oktobrom 1942. l. Reichsfinanzminister je sicer z razglasom odklonil prošnjo, da bi se z ozirom na to, da je razpoložljivi rok za zamenjavo kratkotek, podaljšal rok za prijavo, vendar pa izjavil, da je pripravljen sprejeti še zglasitve, ki se opravijo po 15. oktobru 1942. pri imenovanih kreditnih zavodih. Po tem se sedaj lahko še sprejmejo prijave, ki bodo pri mestih, določenih za prejem, izvršene do 31. oktobra 1942. l.

Sušitel!

Ker ne potrebujemo za sušenje sadja, zelenjave, gob in korenskih rastlin dodatkov, je priporočljivo, da uporabljamo ta način zimske zaloge kolikor več mogoče, posebno ker imamo s tem malo dela in nam ni treba nobenega posebnega orodja.

Za sušenje prihajajo predvsem v poštev vse sorte pečkastega in koščičastega sadja. Od teh uporabimo samo zdrave in trde sadeže. Izločimo pečke in koščice in režemo na suho obrisane in očiščene sadeže na ne predebele rezine. Na lesenih okvirjih, ki so prepreženi z žico ali tankim blagom, najboljšo sušimo sadne rezine v ne prevročni pečnici ali na zmerno toplim štedilniku. Zadostuje pa tudi, da jih sušimo na zraku ali v enakomerno topli sobi. Ko je vse posušeno, spravimo posušeno sadje v papirnate ali tankih blagovnih vrečkah.

Vse vrste zelenjave lahko sušimo na isti način samo pri zelenem fižolu je boljše, da ga nabereimo na nit in posušimo na zraku. Tudi pri tem je priporočljivo, da ga hranimo v vrečkah iz papirja ali blaga.

Pred sušenjem vseh vrst gob moramo iste skrbno očistiti. Tudi gobe razrežemo v rezine, toda najboljše je, če jih nabereimo na nit, da se hitreje posuše, ker imajo posebno mnogo vode, kar zadržuje hitro sušenje. Najboljše sušimo gobe na zraku. Po sušenju jih lahko zmeljemo, če jih hočemo uporabiti kot začimbo, ali jih pred uporabo s starimi škarjami narežemo v male kose, da se hitreje skušajo. Da se ohranijo dišave, moramo gobe hraniti dobro zaprte.

Kuhinjsko zelenjavo operemo in jo povežemo v male svežnje, ki jih navezane na niti posušimo na zraku ali na peči. Tudi pri tem je priporočljivo, da jo neprodušno zapremo, najboljšo v pločevinatih dozah ali v steklenih posodah. Preden jo shranimo, stremo posušeno zelenjavo z rokami in precedimo skozi redko sito, da s tem odstranimo majhne vejice. Vse to moramo shraniti na suhem prostoru.

Pred uporabo nekaj ur namočimo posušeno blago in v mlačni vodi pri lahnm ognju kuhamo. Pomisliti pa je treba, da suho blago zelo naraste, vsled česar je priporočljivo, da ga preveč ne vzamemo. Za zboljšanje posušenih zelenjadnih vrst pridenimo končno še po možnosti sveže zelenjave.

Kreznitzer Stückkalk

in der bekannt guten Qualität ist wieder vollkommen prompt lieferbar
 KRESNITZER KALKWERKE, P. LITTAI, OBERKRAIN

ANTON ŠTEFE

SCHUHFABRIK — TOVARNA ČEVLJEV

KRAINBURG

Baumwollspinnerei u. Weberei Neumarktl

Ed. Glanzmann & And. Gassner

Spinnerei, Weberei, Garnfärberei u. Beiche, Stückbleiche und Appretur

Friedrich Jungbauer Lebensmittel - Großhandel

Klagenfurt, 10. - Oktober - Straße 28 Fernruf 17-73

Lager in: Klagenfurt, Kühnsdorf Villach, Friesach

A. AMANN & Co.

Möbelfabrik

NEUMARKTL - OBERKRAIN

Vseh ljudi ne
 morete vprašati!

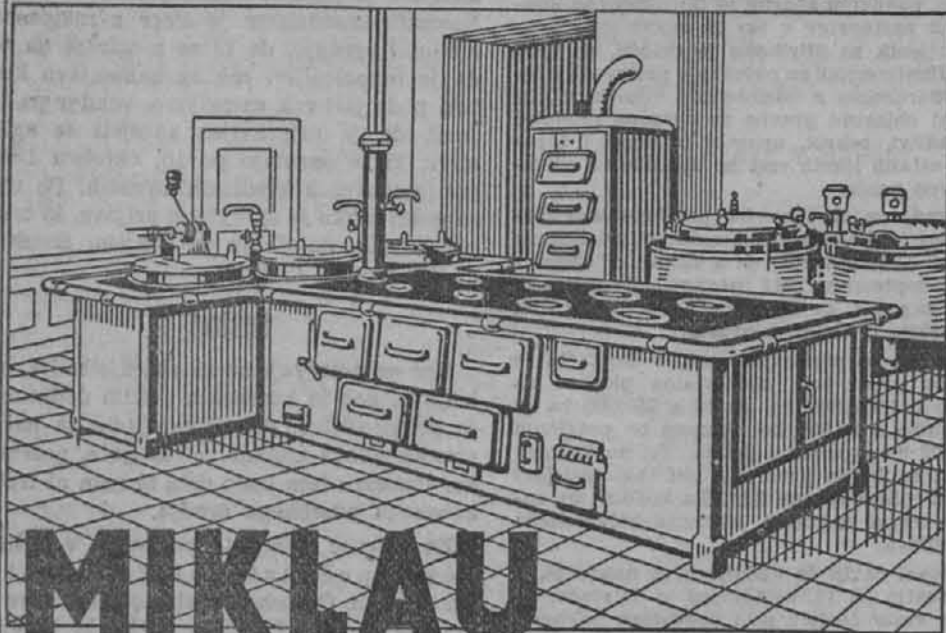

Mali oglas

to more. Takoj doseže vse, ki se zanimajo za vaše ponudbe ali prošnje. Oglašajte v Karawanken Bote! Splača se!

Oglase sprejemata do ponedeljka in srede: NS.-Gauverlag Kärnten, Klagenfurt, Bismarckring 13 in NS.-Gauverlag Kärnten, Zweigverlag Krainburg, Veldeserstr. 6

GROSSKÜCHEN

MIKLAU KLAGENFURT

DOMGASSE 16

GRÖSSTES FACHUNTERNEHMEN DER ALPENLÄNDER

liefert **GROSSKÜCHENANLAGEN** für Hotels, Gasthöfe, Anstalten, Fabriken, Krankenhäuser, Großbaustellen usw. in **sämtlichen Beheizungsarten, Größen und Ausführungen**

Prompte und solide Bedienung! * Promptna in solidna postrežba!

IM GROSSEN · IM KLEINEN · NA DEBELO · NA DROBNO

Schuhhaus **Premia** Neumarkt, Oberkrain

Landmaschinen

Reparaturwerk

Ersatzteildienst

Valentin Paternioner

Klagenfurt, Völkermarkterring 7 · Ruf 2072

Kreissparkasse Radmannsdorf

Hauptanstalt Radmannsdorf · Hauptzweigstelle Abling

Uebernahme von Einlagen auf Sparbuch und in laufender Rechnung. Unser Spargiroverkehr verbürgt Ihnen schnellste und billigste Ueberweisungsmöglichkeit. Darlehen gewähren wir gegen erstrangige Hypothek oder auf Wechsel. Wir beraten Sie gerne über das Bausparen sowie in allen Geldangelegenheiten.

Prevozujemo vloge na hranilne knjižice in v tekočem računu. Naš promet v hranilnem žiru vam jamči za najhitrejšo in najcenejšo možnost nakazovanja. Posojila dajemo na hipoteke na prvem mestu ali na menice. Z nasveti glede štednje za nove stavbe, kakor tudi vseh drugih denarnih zadev smo Vam rade volje na razpolago.

Zahvala

Ob težki izgubi naše nad vse ljubljene, nenadomestljive hčerke in sestre

Darinke,

učenke meščanske šole v Krainburgu, ki se je 15. oktobra t. l. v 13. letu svoje cvetoče mladosti za vedno poslovila od nas, se za vse izraze iskrenega sožalja, darovalcem cvetja in vencem prav toplo zahvaljujemo.

Posebno pa se zahvaljujemo čg. dekanu Podvinskemu za njegove tolažilne obiske in za spremstvo na poslednji poti. Nadalje za zahvaljujemo gdč. učiteljici in vsem součenkam pokojnice za spremstvo pri pogrebu in obisk med boleznijo, tem vsem, vsem, ki so nam stali ob strani in nas tlažili.

Vsem in vsakomur Bog plačaj!

Krainburg - Wart, 20. oktobra 1942.

Zalujoča rodbina Draxlerjeva.

ESSIG

Fabrik C. Wenger Klagenfurt

Theodor Rabitsch
St. Veit an der Sawe

KAFFEE ERSATZ

Fabrik C. Wenger Klagenfurt

MALIOGLASI

Službo dobi

Dekle za gospodinjstvo sprejem. Josef Erschen, Schneiderei, Wart 298 bei Krainburg 2374-1

Službe išče

Kolarski vajenec s polno učno prakso brez izpita išče službo v kakšno strojno kolarstvo. Prednost ima tisti, pri katerem bi se lahko pričel nemščine. Naslov pri Karawanken - Bote Klagenfurt.

Išče v najem

Opremljene ali prazne sobe v Krainburgu ali Wartu išče W. Schubert, Feinmaschinenbau-Werk, Krainburg, 2408-4

Dve meblirane sobe z uporabo kuhinje išče nemška družina. Dopise na Karawanken Bote Krainburg pod "Solidno". 2398-4

Menjam

Harmoniko - tritonsko - zamenjam za zimsko moško sukno ali jo prodam za cenilno vrednost. Naslov pri K. Bote Krainburg. 2346-15

Ženitve

Gospodinjstvo, pošteno, snažno sprejme starejši meščan. Vdova ali ločenka brez otrok ni izključena. Zenitev ni izključena. Naslov pri Karawanken Bote Krainburg. 2395-21

Izgubljeni

Osebo, ki je našla dne 10. okt. na cesti Krainburg - Fernig rjavo listnico z nekaj gotovine in legitimacijo, tobačno korto itd., prosim da isto odda proti dobri nagradi na naslov Michael Peterka, Krainburg, Bergstr. 6. 2402-22

Kupim

Sobno opravo ali vsaj dve postelji in eno omaro, lahko že rabljeno, kupim. Naslov v upravi Karaw. Bote Krainburg. 2335-7

Razno

Zlat poročni prstan najden v bližini kolodvora v Dupplach. Dobi se v gostilni Schumi v Krainburgu. 2397-23

Mali fotoaparat

Ukradeno je: skoro novo moško kolo, znamenje "Resta", in usnjena aktovka dne 18. okt. popoldne pred vetrgovino Hans Löschler v Krainburgu. Kdor bi prijavil tatu ali sled za njim v omenjeni ergovini, dobi 50 RM nagrade. 2400-23

SENF

Fabrik C. Wenger Klagenfurt

Nimm **DARMOL**
Du fühlst Dich wohl!

Bestellgeführte alte Großhandels-gesellsch. bietet an: Knochen'eim, Haut'eim, Leder'eim, Kuns'dünger, Ge'aline, chem. Produkte Omnia' Laim- u. Chemical-Handel-ges.m.b.H. Wien I, Erdinggasse Nr. 13

Geschäftsführer

als Filmtheaterleiter für 2 Theater in Oberkrain zu sofort oder 1. Dezember gesucht. Bewerbungen mit Lebenslauf und Gehaltsansprüchen erbeten an Allgemeine Filmtheaterhand G. m. b. H., Zweigstelle Veldes, Oberkrain, Laibacher Straße 128.

ANTON JESCHE

Schuhherzeugung

Neumarkt - Oberkrain

V cvetu mladosti nas je zapustila naša nad vse ljubljena hčerka

Darinka Draxler

učenka meščanske šole v Krainburgu, stara 13 let.

Pogreb naše predrage se je vršil v soboto dne 17. oktobra 1942 ob 10 uri na pokopališče v St. Martinu.

Krainburg - Labore, 15. okt. 1942.

Zalujoči starši, sestri, bratec in ostalo sorodstvo.

Globoko potrni naznanjamo tužno vest, da je naš ljubljeni sin, brat, svak, stric, nečak, gospod

Franz Flerin

klobučar, trgovec in posestnik

po volji Vsemogočnega dne 17. oktobra v starosti 42 let nenadoma preminul.

Pogreb dragega pokojnika je bil v ponedeljek 19. oktobra 1942. ob 11. uri iz hiše žalosti, Laibacherstraße 66 v Domschale, na farno pokopališče.

Domschale, Stein, Wien, Zagreb, 19. oktobra 1942.

Johanna, Antoniette, Rosi, sestre
Johann, oče
Anton, Vinzenz, brata

in ostalo sorodstvo.